

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—

ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμηνον δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λιγύπου γρόσια διατιμ. 50,
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.
Ἐξάμνηνοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 42ος

Ἀθήναι, 15 Ἰουνίου 1935

Ἔτος 57ον.—Ἀριθ. 29

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΙΡΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ EUDOXIE DUPUIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

— Ἐχει κι' ἄλλα ὅμοια μαργαρι-
τάρια :

— Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω κι' οὔτε μ'
ἐνδιαφέρει.

— Ἄν εἶχε, ἐπανέλαθε ὁ ἔμπο-
ρας, θὰ τοῦ τάγοραζα μὲ μεγάλη μου
εὐχαρίστηση. Ἄς διαλέξῃ ὅ,τι θέλει
ἀνάμεσα στὰ ἐμπορεύματά μου. Ἐχω
μουσελίνες τόσο διάφανες καὶ τόσο
ἐλαφρὲς πὺδ μὲ ἓνα φύσημα πετοῦνε
στὸν ἀέρα· ἔχω μεταξωτὰ κεντημένα
μὲ τὰ πιὸ λαμπρὰ καὶ πλούσια χρώ-
ματα· ἔχω φίλντισι σκαλισμένο μὲ
τὴν πιὸ λεπτὴ τέχνη· ἔχω μεθυστι-
κὲς μυρουδιές· ἔχω σπαθιά καὶ στι-
λέτα δαμασκηνά· ἔχω ζώνες πὺδ
μοιάζουν καμωμένες ἀπὸ νεράιδες,
ἔχω...

— Ἐ, κύριε ἔμπορα, ἔκανε ὁ
Ντάρλι γελώντας καὶ διακόπτοντας
τὴν ἀτέλειωτη αὐτὴν ἀπαρίθμηση, τί
θέλετε νὰ τὰ κάνῃ ἓνας φτωχὸς φα-
κίρης ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα πὺδ
μοῦ λέτε; Αὐτὸς δὲν χρειάζεται πα-
ρὰ μιὰ χούφτα ρύζι τὴν ἡμέρα γιὰ
νὰ συντηρηθῇ καὶ δὲν φοράει οὔτε
παπούτσια γιὰ νὰ προφυλάξῃ τὰ πό-
δια τοῦ ἀπὸ τίς πέτρες τοῦ δρόμου,
οὔτε καπέλλο γιὰ νὰ προφυλάξῃ τὸ
κεφάλι τοῦ ἀπὸ τῆς φλόγας τοῦ ἡλίου.

— Φτωχὲ φακίρη, φτωχὲ φακίρη!
ἔκανε ὁ Τιρουβά, δηλαδὴ δὲν εἶσαι
καὶ τόσο φτωχός, μιὰ καὶ μπορεῖς
καὶ δίνειν ἓνα τέτοιο μαργαριτάρι γιὰ
πληρωμὴ γιὰ ἓναν τιποτένιο ἐλέ-
φαντα!

Μὰ εἴτε ἦταν, εἴτε δὲν ἦταν «τι-
ποτένιος» ὁ ἐλέφας, ἡ χαρὰ τοῦ Ντάρ-
λι πὺδ τὸν ξαναβρῆκε ἦταν ἀπερί-
γραπτη. Τοῦ φαινόταν σὰν ἓνας κα-
λὸς οἰωνός, σὰν νὰ προῖωνιζε τὸ τέ-
λος ἀπ' τὰ βάζαντά του· βρῖσκοντας
τὸν Καντοῦρ εἶχε τὴν ἐντύπωση πὺς

δὲν θάργουσε πολὺ νὰ ξαναβρῇ κι'
ὅλους τοὺς ἄλλους πὺδ ἀγαποῦσε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'

Οἱ θρίαμβοι τοῦ Μπυσσὺ

Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ στρατὸς τοῦ
Μουτζαφέρ-Σίγκ, συνοδευμένος ἀπὸ
μερικὲς ἑκατοστὲς Γάλλους στρατιώ-
τες, μὲ ἀρχηγό τους τὸν μαρκήσιο

παιδί μου καὶ τοῦχω ὅλη μου τὴν
ἐμπιστοσύνη. Ἄν τὸ κάνω ὅμως αὐ-
τό, τὸ κάνω μόνο γιὰτὶ μὲ διαβεβαιώ-
σατε πὺς καὶ σεῖς καὶ οἱ ὑπήκοοι
σας θὰ τοὺς φροντίζετε καλύτερα κι'
ἀπ' τοὺς δικούς σας στρατιώτες. Νὰ
ἔχετε λοιπὸν πάντοτε ὑπ' ὄψιν σας,
πὺς οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ θυσιάζουν
ὅλα γιὰ νὰ βοηθήσουν σὰς καὶ μὴν
ξεχάσετε ποτὲ καὶ τίς δικές τους τίς
θυσίες καὶ τοὺς δικούς σας τοὺς δρκους.

Ὁ μαρκήσιος Μπυσσὺ πὺδ ἀνέλα-

«Μιὰ σαϊτιά, πεταγμένη στὴν τύχη, χτυπάει τὸν Μουτζαφέρ-Σίγκ
καὶ τὸν ρίχνει νεκρόν. (Σελ. 338, στ. α'.)

Μπυσσὺ, εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ Ποντι-
τόερν. Ὁ Σουβάβ τοῦ Δεκκάν θὰ πῇ
γαίνει νὰ στεφθῇ στὴ Γολκόνδη καὶ
λογάριαζε νὰ συνεχίσῃ τὸ δρόμο του
ὡς τὸ Ἀουρεγκαμπάτ.

Ὁ Ντυπλεῖξ προβόδιζε μονάχος
τὸν Μουτζαφέρ-Σίγκ καὶ ἀποχαιρε-
τώντας τον τοῦ εἶπε :

— Νὰ θυμᾶστε πάντα πὺς σὰς ἔ-
δωσα μαζί σας τοὺς πιὸ ἐκλεκτοὺς
ἀπ' ὅλους τοὺς στρατιώτες μου καὶ
στέλνω γι' ἀρχηγό τους τὸν μαρκή-
σιο Μπυσσὺ, πὺδ τὸν ἀγαπᾷ σὰν

δε τὴν ἀρχηγία τῆς ἐκστρατείας, εἶ-
χε κιόλας διακριθεῖ πολλές φορές σὲ
παρόμοιες σπουδαῖες ἀποστολές. Ὁ
διοικητὴς τὸν ἐκτιμοῦσε ἐξαιρετικὰ
γιὰ τὰ μεγάλα τοῦ χαρίσματα, καί,
ὅπως τὸ εἶχε πεῖ ἄλλωστε, τὸν ἀ-
γαποῦσε σὰν παιδί του. Εἶχε ὅλες
τίς ἀρετὲς πὺδ ἔχουν οἱ ἥρωες: τὸν
πατριωτισμό, τὴν αὐτοθυσίαν, τὴν βα-
θειὰ συναίσθησιν τοῦ καθήκοντος, κα-
θὼς καὶ τὴν ἀνάλογη ἐξυπνάδα. Γε-
μάτος τόλμης καὶ ἀποφασιστικότητος,
ἐδείχνε καταπληκτικὴ ψυχραιμία δ-

ποτε χρειαζόταν και πολλές φορές είχε βάλει φρένο στην όρμη του Ντυπλεϊξ, που από την επιθυμία να ιδεί νάλληθεύουν τα όνειρά του, αφηνόταν συχνά να παρασύρεται από χίμαιρες.

Στόν ίδιο δρόμο που είχε ακολουθήσει ο Ντάριλ δεκαπέντε ημέρες πρωτότερα, συναντήθηκε ο στρατός του Μπυσσού με το στρατό του Μουτζαφέρ Σίγκ.

Στην αρχή το ταξίδι γινόταν δύσκολα, μα δεν άργησε να παρουσιαστεί η διχόνοια. Οι Ναδάβ της Καρνούλ και της Καδάπας που σύμφωνα με τα λεγόμενά τους, σ' αυτούς χρωστούσε ο Μουτζαφέρ Σίγκ τ' αξίωμα του, άρχισαν να παραπονιούνται και να μουρμουρίζουν. Από την προδοσίαν που είχαν κάνει στον Νατζέρ-Σίγκ δεν είχαν βγάλει δισκίο φέλη ή ληψία κι' έδειχναν τη δυσaréσκεια τους με κάθε τρόπο.

Ο Σουβάβ άρχισε ν' αμφιβάλλει για την πίστη τους και την αφοσίωσή τους και καθώς ξέρουμε οι αμφιβολίες του ήταν αρκετά βάσιμες. Οι υποψίες του μεγάλωσαν, όταν μια μέρα ξμαθε πως είχαν φύγει κρυφά απ' το στρατό κι' είχαν γυρίσει στις ναθαβίες τους. Η αλήθεια είναι πως ύστερα από λίγες μέρες ξαναγύρισαν, εὐθὺς ὁμῶς διαφόρες ἀνησυχαστικές φήμες άρχισαν να κυκλοφοροῦν στὸ στρατό.

Έλεγαν δηλαδή πως οι Ναδάβ είχαν ανακαλύψει ένα πρίγκιπα απ' τὴν οἰκογένεια τοῦ Νιζάμ-έλ-Μουζούκ, πὸν εἶχε περισσότερα δικαιώματα ἀπὸ τὸν Μουτζαφέρ-Σίγκ στὸ θρόνο τοῦ Δεκκάν. Ένα μέρος μάλιστα ἀπὸ τὸ στράτευμα ἦταν ἑτοιμο ν' ἀνακηρύξῃ αὐτὸν γιὰ Σουβάβ, ἀν' ὃ Μουτζαφέρ-Σίγκ δὲν δεχόταν τοὺς δρους πὸν θὰ τοῦ ὑπέδωλλαν οἱ δυὸ Ναδάβ.

Όταν αὐτὲς οἱ φήμες ἔφτασαν σ' αὐτὰ τοῦ Μουτζαφέρ-Σίγκ, ὃ θυμὸς πὸν τὸν ἔπιασε ἦταν ἀπερίγραπτος. Δίχως νὰ περιμένῃ τὸν Μπυσσού, μπαίνει ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ ἱππικοῦ του καὶ χυμάει κατὰ πᾶν στοὺς ἐπαναστατημένους Ναδάβ. Ἐπακολούθησε μιὰ μάχη ἄγρια καὶ φοερὴ καὶ στὴ μάχη αὐτὴ σκοτώθηκαν ὃ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον καὶ τῆς Καδάπας ὃ Ναδάβ καὶ τοῦ Καρνούλ. Ὁ Μουτζαφέρ Σίγκ, θριαμβευτὴς, ἔδινε στοὺς σαλπικτὲς τὴν διαταγὴ νὰ σαλπίσουν τὴν νύκτ, ὅταν μιὰ σαῖτι πεταχμένη στὴν τύχη, τὸν χτυπάει κατὰστηθα καὶ τὸν ρίχνει κι' αὐτὸν νεκρὸν ἀπ' τ' ἀλογό του.

Έτσι, τὴν ἴδια στιγμὴ πὸν ἀπαλ-

λασσόταν ἀπ' τοὺς ἐχθροὺς του, κι' ἑτοιμαζόταν νὰ βάλῃ ἐπάνω στὸ κεφάλι του τὸ μεγαλύτερο στέμμα τῶν Ἰνδιῶν, ὃ φιλόδοξος νεαρὸς πρίγκιπας ἔπεφτε, ὃχι ἀπὸ χτύπημα ριγμένο μέσα στὴν ὁρμὴ τῆς μάχης ἀπὸ ἕνα ἐχθρὸ πὸν τὸν βλέπει καὶ μπορεῖς νὰ φυλαχτῆς, μα ἀπὸ ἕνα βέλος ριγμένο στὰ τυφλά ἀπὸ ἄγνωστον καὶ πὸν ὁδήγησε κατὰ πᾶν τοῦ τὸ χέρι τῆς μοίρας.

Τὸ περιστατικὸ αὐτὸ τ' ἀναστάτωνα ὅλα καὶ χαλοῦσε τὰ σχέδια τοῦ Ντυπλεϊξ. Ποῖο πρίγκιπα θὰ ἔδωζαν τώρα στὸ θρόνο τοῦ Δεκκάν; Τέσσερις ὑποψήφιοι παρουσιάζονταν: Ὁ γιὸς τοῦ Μουτζαφέρ-Σίγκ, ἕνα μωρὸ δυο-τριῶν χρονῶν καὶ τὰ τρία ξαδέρφια του, οἱ γιοὶ τοῦ Νατζέρ-Σίγκ πὸν ὃ μεγαλύτεροὺς τοὺς δὲν εἶχε ἀκόμη μπεῖ καλά-καλὰ στὴν ἐφηδικὴ ἡλικία, καὶ ὀνομαζόταν Σαλαμπέτ-Σίγκ. Ὁ παρῶν αὐτὸς ἄραγε καὶ κανένας ἄλλος, αὐτὸς πὸν ἔλεγαν πὸς εἶχαν ἀνακαλύψει οἱ δυὸ Ναδάβ καὶ πὸν θ' ἀνέδωζαν στὸ θρόνο ἀν' ἡ τύχη τοὺς εἶχε φανεῖ εὐνοϊκὴ; Ὅπως δὴποτε, τώρα πὸν εἶχαν ἐκλείψει κι' οἱ δυὸ προστάτες του, ὃ ἄγνωστος αὐτὸς δὲν μποροῦσε πιά νὰ ὑποστηρίχῃ ἀπὸ κανένα. Ὡ, ἀν' ἤξερε ὃ Ντυπλεϊξ πὸς ὃ βαφτιστικὸς του, ὃ θετὸς τοῦ γιὸς... μα δὲν μποροῦσε νὰ τὸ ξέρῃ, κι' ἡ ἀπόφασίς ἔπρεπε νὰ παρῇ, ὅσο τὸ δυνατόν πιδ γρήγορα, γιὰτὶ ἀλλοιῶς ἦταν φόβος νὰ χάσουν ὅλα ὅσα εἶχαν κερδίσει.

Εὐτυχῶς ὃ Μπυσσού δὲν εἶχε μόνο ἀποφασιστικὴν καὶ καὶ πρωτοβουλίαν. Μὲ μιὰ ματιὰ κατάλαβε πόσο κρίσιμη ἦταν ἡ περίστασις. Τὸ Δεκκάν καὶ τὸ Καρνάτ, μένοντες χωρὶς ἡγεμόνα θὰ ἐρημύονταν ἀπ' τὸν ἐμφύλιον πόλεμον κι' οἱ Ἀγγλοὶ βρίσκοντας τὴν κατὰλληλὴν περίστασιν θὰ κοίταζαν νὰ ὠφεληθοῦν κι' αὐτοὶ γιὰ λογαριασμό τους τριακόσιες χιλιάδες Ἰνδικὸς στρατὸς θὰ περικύκλωνε μιὰ φούχα εὐρωπαϊκῶν, πὸν βρίσκονταν ἕνα μῆνα δρόμο-μικρὸν ἀπ' τὸ Ποντισέρν, σὲ χώρα ἐχθρικὴ καὶ ἦταν ἀδύνατον νὰ ἐπιχειρήσουν νὰ γυρίσουν μόνοι τους στὴ βάση τους. Έτσι ὃ Μπυσσού πῆρε ἀμέσως τὴν ἀπόφασί του:

Δὲν ἔπρεπε βέβαια νὰ σκεφθῇ καν νἀνακηρύξῃ Σουβάβ τὸ γιὸ τοῦ Μουτζαφέρ-Σίγκ, ἕνα νήπιον πὸν δὲν ἤξερε ἀκόμη νὰ μιλήσῃ, προτίμησε λοιπὸν τὸν Σαλαμπέτ-Σίγκ, χωρὶς νὰ τὸ δηλώσῃ καὶ ἐπίσημα, γιὰτὶ ἤθελε πρῶτα νὰ γνωρίξῃ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ντυπλεϊξ. Τοῦ εἶχε βέβαια στείλει ἕναν ἀγγελιαφόρον γιὰ νὰ τὸν πληροφωρήσῃ γιὰ ὅλα ὅσα εἶχαν, μα δὲν

εἶχε ἀκόμη καιρὸ νὰ λάβῃ τὴν ἀπάντησιν.

Έστῃσε λοιπὸν ἕνα θρόνον, κάθησε ἐπάνω καὶ τὰ τέσσερα ξαδέρφια καὶ τοὺς μοίρασε καντιοζάχαρη.

Ἡ τελετὴ αὐτὴ πὸν εἶχε δίχως ἄλλο συμβολικὴ σημασία ἄρεσε ἐξαιρετικὰ στὰ τέσσερα πρίγκιπόπουλα: Μιὰ βασιλείαν πὸν ἄρχιζε μ' ἕνα τόσο ὠραῖο τρόπο δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ εἶναι γεμάτη γλύκα.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

«ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΨΥΧΕΣ»

Τὸ Ἀνώτερον Παρθεναγωγεῖο Λεμεσοῦ (Κύπρου) πὸν τὸ διευθύνει ἡ κ. Ἑλένη Θρ. Αὐτονόμου ἔδωκε ἕνα βιβλιαράκι μ' αὐτὸ τὸν τίτλον, πὸν περιέχει μερικὰ «ἀνόθευτα ἀπὸ δασκαλικὴ ἐπέμβασις» διηγηματάκια τῶν μικρῶν μαθητῶν τοῦ. Ἀναδημοσιεύω παρακάτω ἕν' ἀπ' αὐτὰ γιὰ δείγμα. — Δ. τ. Δ.

Ο ΚΑΪΜΟΣ ΤΟΥ ΚΩΣΤΗ

— Μπράβο Πάνο, μπράβο!...

“Όλα τὰ παιδιὰ κοίταζαν μὲ θαυμασμὸ τὸν μικρὸ Πάνο πὸν ἔκανε βόλτες μὲ τὸ κόκκινο ποδηλατάκι του!

— Τί ὠραῖο πὸν εἶναι! ἔλεγε ὃ ἕνας τ' ἄλλουνοῦ. Ἀν' μᾶς ἄφηνε νὰ καθαικνιέφουμε κι' μεῖς λίγο.

Κι' αὐτὸς καμαρωτὸς, γεμάτος περηφάνεια, ἔκανε βόλτες πᾶν-κάτω.

Καλοντυμένος, μ' ἕνα σακκάκι κόκκινο καὶ μὲ τὴν καινούργια του ρεμπούπλικά, φάνταζε ἀληθινὰ μέσα στὰ ἄλλα παιδιὰ.

Κι' αὐτὰ εὐχαριστημένα ἔστω καὶ νὰ τὸν βλέπουν, τὸν παρακολουθοῦσαν, τὸν κυνηγοῦσαν ἔοπισω μὲ φωνὲς καὶ γέλια.

Μ' αὐτὸς ἔκανε πὸς δὲν τοὺς ἔβλεπε κι' ἔτρεχε ὅλο καὶ πιδ γρήγορα.

Ἐκεῖ στὴν ἄκρῃ τοῦ δρόμου στέκεται ἕνα παιδάκι! Τί χαζό!

Θεέ μου! Τί μονότονον βλέμμα! Κουρελλιασμένο, ἀκουμπημένο στὸν τοῖχον, παρατηρεῖ ὅλα τὰ παιδιὰ πὸν τρέχουν καὶ παίζουν!...

Μὰ γιὰτὶ αὐτὸ νὰ μὴν τρέχῃ, νὰ παίζῃ, νὰ γελάσῃ καὶ τᾶλλα;

Τὸ καϊμένο πὸς τρέμει ἀπὸ τὸ κρύο!

— Γιὰτὶ νὰ μὴν ἔχω κι' ἐγὼ ἕνα ποδηλατάκι, ἕναν αἰτὸ σὺν ἐκεῖνον τοῦ Μήτσου τοῦ συμμαθητῆ μου! Ὅτε ν' ἀγγίξω ἀπάνω δὲν μ' ἀφήνουν...!

Καὶ τὰ δάκρυα κατρακύλησαν ἀπὸ τὰ μάτια του...

Πῆρε τὸ δρόμον τὸ δρόμον πὸν θὰ τὸν ἔφερνε στὸ σπίτι του...

— Ὑστερα ἀπὸ δεκαπέντε μέρες θάνοίξῃ τὸ σχολεῖο. Ἐχομε δεκαπέντε μέρες διακοπές. Ναι! αὐριο εἶ-

ΤΑ ΣΚΥΛΙΑ ΤΗΣ ΔΑΝΑΗΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΔ'.

Τελοςπάντων, ἀφοῦ δὲν ἦταν τρόπος νὰ μείνουν μικρὰ τὰ παιδάκια τῆς Σπίθας, ἡ Δανάη, ἀφοῦ πέρασαν λίγοι μῆνες κι' ἔγιναν κάτι σκυλιὰ ἴσαμε κεῖ-πάνω, συγκατατέθηκε νὰ τὰ μοιράσουν σὲ διάφορα σπίτια καὶ χτήματα. Δὲν ἐπέμεινε μάλιστα νὰ κρατήσῃ οὐτ' ἕνα, γιὰτὶ ἡ μητέρα τῆς εἶπε πὸς τῆς ἔφτανε ἡ Σπίθα, πὸν ἦταν δική της, χωριστὰ ὃ Μπόμπ κι' ὃ Κέοβερος, πὸν σὰ δικοὶ τῆς ἦταν κι' αὐτοί.

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ, ἡ καλὴ κυρία Μακαρόνα ἔφυγε γιὰ ταξίδι. Κι' ἐπειδὴ δὲν τῆς ἐρχόταν βολικὰ νὰ πάρῃ μαζί της καὶ τὸν Μπόμπ, ἀπο-

ναὶ τὰ Χριστούγεννα καὶ θὰ πᾶμε ὅλοι μαζί στὴν Ἑκκλησίαν...

Τίποτα ἐξαιρετικὸ δὲν εἶχε γιὰ τὸν μικρὸ Κωστή.

Μπῆκε τὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ του, χαϊρέτισε τὴν μαμμά του καὶ κάθησε σ' ἕνα σακματάκι.

Ἡ μαμμά του, μιὰ γριούλα σκυφτὴ ἀπ' τὰ πρόωρα γηρατειὰ ἐπλεξε κάλτσα.

— Πείνασα, μαμμά! εἶπε ὃ μικρός.

— Ναί γιέ μου, μα ἕνα κομματάκι τὸ ἔχομε... Τί θὰ φᾶμε ἀπόψε; Ὁ μπαμπᾶς σου ὃ καϊμένος σήμερα δὲν ψάρεψε τίποτα...

Εἶχε τόσο τρικυμία!...

Μὲ τὸ παράπονον στὰ χεῖλη ξαπλώθηκε ἐκεῖ σὲ μιὰ καρέκλα!

Τὸ σπιτάκι χαμηλὸ μὲ δυο-τρεις καρέκλες, δυο στρώματα, ἕνα τραπέζι φτωχικὸ, δυο-τρεις φωτογραφίες κρεμασμένες στὸν τοῖχον.

Αὐτὰ καὶ μονάχα αὐτὰ τὸ μόνο του στολίδι.

Ὁ μικρὸς Κωστῆς δὲν εἶχε νὰ πῇ τίποτα περισσότερον.

— Ἀχ! ξανάλεγε γιὰτὶ νὰ μὴν εἶμαι κι' ἐγὼ ἀδελφὸς τοῦ Μήτσου νὰ παίζω, νὰ τρώγω σὲ κάθε διαλειμμα κουλούρια καὶ τόσα πράγματα!...

Κι' ἐμεινε ἐκεῖ ξαπλωμένος μὲ τὸν πόνο καὶ τὸν πόθο βαθειὰ ριζωμένο στὴν μικρὴν του ψυχὴ.

— Ἀλήθεια πόσο αἰτυχη πὸν φάνηκα! — ξανάλεγε ἡ κυρὰ-Μαρία. Πόσο υποφέρει τὸ καϊμένο τὸ παιδί μου!... Ἐρχονται Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιὰ κι' ἐμεῖς!...

Κοιμήθηκε ὃ μικρούλης... Μὰ μὲς τὸν ὕπνον τοῦ ὅλα τᾶδελεπε, τὰ εἶχε δικὰ του τᾶγγιζε τὰ χεῖδε!...

Ἐνα ὄνειρον ὁμορφο ἦρθε κι' ἀπλώσε τις φτεροῦγες του!...

Χτύπησε ἡ πόρτα. Ἡ μητέρα ἔτρεξε νανοίξῃ. Δύο κορίτσια τῆς ἀφίσαν ἕνα μεγάλο κόκκινο καραγκιόζι. Δὲν ἔφτασε νὰ τὰ εὐχαριστήσῃ καὶ τὰ κορίτσια χάθηκαν στὴν ἄκρῃ τοῦ δρόμου. Ἐαφνικὰ ὃ μικρὸς ἀντινάχτηκε...

— Τί εἶναι; φώναξε βυθισμένος ἀκόμη στὸνειρό του καὶ τρέχοντας τὰ μάτια του. Μὰ σὰ γύρισε ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά εἶδε ἕνα μεγάλο κόκκινο ἀνθρωπάκον, πὸν στεκόταν καμαρωτὸς ἀπάνω στὸ μικρὸν τραπέζι.

Μιὰ ἀστραπὴ χαρᾶς ἔλαμψε στὸ χλωμὸ του πρόσωπον.

Ὁ ἀνθρωπάκος βρέθηκε στὴν ἀγκαλιά του. Τὸν φιλοῦσε καὶ τὰ δάκρυα ἔτρεχαν ἀπὸ τὰ μάτια του.

Μὰ ἦταν δάκρυα χαρᾶς.

ΑΘΗΝΑ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

φάσις νὰ τὸν ἀφήσῃ τῆς Δανάης, πὸν προσωρινὰ τὸν πῆρε στὸ σπίτι της. Ἡ μητέρα της, στὴν ἀρχὴ, εἶχε κάποιες ἀντιρροήσεις: δυὸ σκυλιὰ σ' ἕνα σπίτι ἦταν ἀρκετὴ φασαρία, μα καὶ ἀρκετὸ ἔξοδον. Ἡ Δανάη ὁμῶς τὴν παρακάλεσε τόσο πολὺ, ὥστε ἐπιτέλους δέχτηκε, ἀκόμη καὶ γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν κυρία Μακαρόνα, μιὰ τόσο καλὴ γειτόνισσα.

Έτσι ὃ Μπόμπ ἔγινε πιά τοῦ σπιτιοῦ. Καὶ μὲ τὴ Σπίθα, πὸν ἀφοῦ μεγάλωσαν καὶ σκορπίστηκαν τὰ πριδιά της, γύρισε ἀπὸ τοῦ κυρ-Μαθιοῦ, ἡ Δανάη εἶχε νὰ κανακεύῃ δυὸ σκυλιὰ, πρᾶγμα πὸν τὸκανε μὲ τὴν πιδ μεγάλη εὐχαρίστησιν. Ἡ Σπίθα ζήλεψε λιγάκι ἅμα εἶδε στὸ σπίτι καὶ τὸν Μπόμπ, γιὰτὶ ἐνόμιζε πὸς θὰ τὸν κρατήσουν γιὰ πάντα. Κι' ἀπὸ φόβον μὴ χάσῃ τὴν ἀγάπην τῆς μικρῆς της κυρίας, τῆς ἔκανε τώρα περισσότερα χάδια, δὲν ἔβγαίνει ἀπ' τὸ σπίτι παρὰ μαζί της—καὶ μὲ τὸν Μπόμπ,

έννοείται, πάντα, και κάπου-κάπου με τον Κέρβερο—κι' ήθελε να λαβαί-
νη μέρος κι' αυτή στα παιχνίδια και τα γυμνάσια του «Ίπποδρομίου»
που είχε μετατεθεί τώρα πιά στο σπίτι της Δανάης.

Πού να φτάση όμως σ' αυτά τον Μπόμπ, που ήταν γεννημένος «καλ-
λιτέχνης»! Αλήθεια, πόσα παιχνίδια τον είχε μάθει η Δανάη, και τί χα-
ριτωμένος που ήταν όταν έκανε το αλλογο, το στρατιώτη, το βοσκό και
την αρκούδα! Η Δανάη τον έκανε πολύ γούστο. Και κάθε βράδυ, με τα
νυχτικά της, έπαιζε ακόμα λίγο με τον Μπόμπ—ή Σπίθα, κουρασμένη,
κοιμόταν—και δεν τον καληνύχιζε παρά αφού τον έβαζε να σταθή σούζα
για να του δώση ακόμα ένα γαλετάκι.

(Το τέλος στο ερχόμενο)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΑΠΛΑΣΙ

ΜΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑ

Αγαπητή μου Διάπλασι,

Οι ώραιες αναμνήσεις, οι τόσο
πρόσφατες και νωπές, από την εκ-
δρομή του σχολείου μας Αρσακείου
στην Ολυμπία, ξεχειλίζουν τόσο μέ-
σα μου που δεν μπορώ παρά να σου
δώσω έστω και μιά ιδέα γι' αυτή.

Ξεκινήσαμε Κυριακή στις 5 το
πρωί. Το τραίνο, φορτωμένο από τα
ομοιόμορφα στρατιωτάκια με τις μπλε
φουστές, τις άσπρες μπλουζές και
τους ναυτικούς γιανκάδες, ξεχύθηκε
στην έξοχή.

Λειβάδια, αγροί, δέντρα, σπίτια,
παιδάκια, χωριάτες, στροβιλίζονταν
απ' τα τετράγωνα των παραθυριών
και χάνονταν παράλληλα στη γραμ-
μή. Μέσα σε πέντε ώρες περάσαμε
Μεντιλόγλι, Βραχνέικα, Τσουκαλέι-
κα, Αλυσσό, Αχαΐα, Μανωλάδα,
Λεβαϊνά, Ανδραβίδα, Αμαλιάδα, και
πλήθος άλλα μικρότερα χωριουδά-
κια, και φθάσαμε στον Πύργο. Ε-
πειτα από αρκετή στάση, ξαναρχί-
σαμε το τρέξιμο μέσ' από τα στάχυα
και τις παπαρούνες, τις έλιές και τ'
αμπέλια, και σε μιά περίπου ώρα εί-
μαστε στην Ολυμπία.

Αφήσαμε τα πράγματα μας στο
ξενοδοχείο και πήραμε το δρόμο γιά
τις ανασκαφές. Περάσαμε τον Κλάδεο
ποταμό, παραπόταμο του Αλφειού,
και μπήκαμε στον αρχαίο περίβολο.

Συντριμμένα, κατασκακισμένα, α-
θλια έρείπια του χρόνου και του βάρ-
δαρου κατακτητή παρουσιάστηκαν
έμπρός μας τα αγάλματα, οι θησαυ-
ροί, οι βωμοί. Αγριόχορτα φύτρω-
ναν παντού πλάι στις στήλες με τις
μισοσβυσμένες επιγραφές, στα σκαλι-
στά κιονόκρανα, στις μισογκρεμισμέ-
νες στοές.

Κάτι σά ρίγος πέρασε μέσα μου.
Η κοιμισμένη ολύμπια ζωή μου
φάνηκε πώς ξύπνησε από το λήθαρ-
γό της. Αντιτάχθηκε δλόγυρα στους
λόγκους και πνίγηκε απ' τα μυρο-
πράσινα πεύκα, ή φωνή του κήρυκα.
Μου φάνηκε πώς άκουγα το δι-
σκο να πέφτη παρέκει, τα άρματα να

γεμίζουν με το ποδοβολητό τους τον
κάμπο, το φτερωτό τρέξιμο των α-
γωνιστών, τη βοή του πλήθους που
χαιρετά το νικητή.

Στο αντίκρουσμα κάποιες έλιές έ-
νοιωσα τα γόνάτά μου να λυγίζουν.
Εδώ θάταν, σκέφθηκα, κι' ή άγρια,
ή ιερή εκείνη έλιά που στάθηκε ευ-
τυχισμένη τιμώντας τους νικητές...

Πιό μακριά ο Γυμνασιάρχης μας
έξηγοσε στις μαθήτριες την κοιμι-
σμένη ζωή. Σίμωσα κι' άκουσα.

Όταν φεύγαμε, έμεινα επίτηδες
πίσω, έσκυψα κλεφτά μιά στιγμή
και φίλησα ένα μάρμαρο στην τύχη.

Στις δωδεκάμισι είμαστε πίσω.

Φάγαμε μ' εξακριβητική ευθυμία,
βγάλαμε φωτογραφίες και κάναμε
μικροπερίπατους γύρω. Στις τρεις
έπισκεφθήκαμε το Μουσείο. Προτού
μπούμε μέσα, είχα την ιδέα απ'
δ,τι άκουγα, πώς θα βρισκόμουν
μπρός σε κάτι μεγαλειώδικο, υπέρο-
χο. Μά άπατήθηκα!

Μόνο θεοο ήταν αυτό που είδα.

Κι' είχαν δίκιο οι Αρχαίοι που
είπαν πώς ή ο Πραξιτέλης άνέθηκε
στον Όλυμπο και είδε τον Έρμη,
ή ο Έρμης κατέθηκε στη γή και τον
είδε ο Πραξιτέλης.

Με γεμμένο έλαφρά το κεφάλι
πρός τάριστερά, στηριγμένος από ένα
κορμό με τάριστερό χέρι, με το άλλο
τακισμένο πάνω από τον άγκωνα,
στεκόταν στο ψηλό του βάθρο, στη
μέση της μικρής αίθουσας, ο θεός,
ένω έμεις κάτω στα πόδια του
βουβές μπρός στο θεϊκό μεγαλειό
της τέχνης, άκούαμε και βλέπαμε.
Τι να πώ, αγαπητή μου, γιά τ' όνει-
ρώδικο εκείνο βλέμμα, που πετούσε
έξω από τους τέσσαρες τοίχους, γιά
το υπέροχο εκείνο μειδίαμα με την
έλαφρή μελαγχολία, το εξίσιο κε-
φάλι, τους γερυδούς μύς των χειρών,
το λαϊμό, τη νευροδεμένη πλάτη, το
σφριγηλό κορμί, τα πόδια, τα γό-
νατα, τα δάχτυλα, τα νύχια...

Και γιά το άλλο πάλι άνεκτήμητο
διαμάντι του Μουσείου, τη «Νίκη»
του Παιωνίου, με τις έξοχες πτυχώ-
σεις, την υπέροχη στάση και ίσο-
ροπία, το ώραίο σώμα;

Και τα δυο μεγάλα αετώματα πά-
λι, τα μύρια ανάγλυφα, μετώπες, α-
γάλματα, που άπλώνονταν συντριμ-
μένα στη μεσιανή και τις πλαγινές
στενές αίθουσες...

Μισοξαλισμένη βγήκα έξω. Όταν
ξαναπήραμε το τραίνο του γυρισμού
απ' την Ολυμπία στον Πύργο, έρ-
ριξα μιά τελευταία ματιά πίσω, σά
νάθελα να κλείσω μέσα μου έλάκερο
το ιερό τοπίο που άπλωνόταν στην
καταπράσινη κοιλάδα του Αλφειού.
κάτω από τον επιβλητικό ίσκιό του
Κρονίου. Κι' ήρθαν μονάχοι τους στα
χείλη μου οι στίχοι του ποιητή που
έλεγαν:

Ω φώς και χλόη και νερά και κρυσταλ-
[λίνες άέρα,
Ζωή και χάρο άσύγκριτα τά σμίξατε έδω-
[πέρα,
Και έδω ή ολύμπια ζωή τά μάτια άν
[έχει κλείσει
Τόσο γλυκά κοιμήθηκε, που λές δέ θα
[ξύπνηση...

Ξαναγυρίσαμε στον Πύργο.

Ός τις έννιά μείναμε εκεί και εί-
δαμε τ' άνθεστήριά του και τον άν-
θοπόλεμο.

Φαντάζεσαι, αγαπητή μου, πόσο
ώραία περάσαμε. Το βράδυ γυρνών-
τας με το τραίνο, κάθε βαγόνι ήταν
και μιά παρέα. Φωνές, γέλια, κακό,

Φάγαμε γιά βράδυ με χίλια δυο
έπεισόδια. Στις μιά τή νύχτα φθά-
σαμε στο σταθμό κατακουρασμένες,
νυσταγμένες, άξιοθρήνητες.

Μας περίμεναν άνυπόμονα.

Στά στραβά χαιρέτισα τις καθηγή-
τριες, και ξεφορτώθηκα τά πράγμα-
τά μου. Σε λίγο μπλούμ στο κρεβάτι.

Τήν άλλη μέρα καμμιά δεν πήγε
σχολείο. Τώρα όμως που σου γράφω
είμαι έν τάξει. Οι ώραιες αναμνή-
σεις που πλημμυρίζουν μέσα μου
νά τες στο χαρτί (έν περιλήψει βέ-
βαια) έρχονται να σε τραβήξουν γιά
λίγο από τη σκόνη της Αθήνας,
στην καταπράσινη κοιλάδα του Αλ-
φειού. Θα το κατορθώσουν άραγε;

Με άγάπη ΑΖΑΪΣ

ΑΙΣΩΠΕΙΑ

ΑΛΟΓΟ ΚΙ' ΙΠΠΟΚΟΜΟΣ

Έκλεφτε ένας ίπποκόμος
Τήν τροφή τ' αλόγου του,
Τήν έπούλαγε ο καλός σου
Κέρδιζε του λόγου του
Και μονάχη του ήταν έννοια
Νά το τρέβη με τά χτένια.

Κάποια μέρα που τη χαιτή
Το έπλεκε με προσοχή
Λέει και τ' αλλογο: — Σάν θέλεις
Νά γινώ όμορφο, παχύ,
Νάχω και περίσσια χάρη,
Μή μου κλέφτεις το κριθάρι.

Στο παχνί νάχης την έννοια
Νάν' γεμάτο, κι' άσ' τά χτένια!
ΜΙΜΗΣ ΠΟΜΟΝΗΣ

Η ΝΕΡΑΪΔΑ ΧΡΥΣΟΡΟΔΙΝΗ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Ο χειμώνας στο βουνό ήταν πάν-
τα πένθιμος και βαρύς μ' αυτή τη
χροιά ήταν πιό σκληρός παρά ποτέ.
Τό μικρό χωριουδάκι στ' Ακρόρρε-
μα φαινόταν σάν να κοιμάται το
στερνό του ύπνο κάτω απ' το πυκνό,
χιονένιο του σάβανο. Κι' άπάνω απ'
αυτό το πάλλευκο σάβανο μονάχα οι
στέγες των σπιτιών ξεχώριζαν με τη
συμμετρία και τη μελαγχολική θω-
τιά που έχουν σ' ένα κοιμητήρι οι
ταφόπετρες...

Σε μεγάλες άποστάσεις μερικά
σκεθρωμένα δέντρα κινούσαν στο πα-
γωμένο άγέρι τά ροζιάρικα κλαριά
τους, γεμάτα διάφανα παγοκρύσταλλα
που κρέμονταν σάν κομμάτια γυαλι-
σερδ κρουστάλι κομμένο σε παρά-
ξενα σχήματα. Ψυχή δέ βρισκόταν
έξω. Μέσ' στις καλύδες τους διπλω-
μανταλωμένοι οι βοσκοί πρόσμεναν
το τέλος του χειμώνα κουδεντιάζον-
τας μπροστά στο τζάκι, ένω τάναμ-
μένα κούτσουρα τρίζουν και σπιθο-
βολούν.

Στην άλλη άκρη του χωριού μιά
άπομακρυσμένη καλύδα, πιό μικρή
απ' τις άλλες, θαρρούσες, βούλιαζε
κάτω απ' το χιόνι που την πλάκωνε.
Απ' το μικρό της καπνοδόχο δεν
έβγαине ο παραμικρότερος καπνός.
Και μιά παλιά, τρύπια κουδέρτα ή-
ταν καρφωμένη πάνω στην πόρτα
της που ήταν γεμάτη χαραμάδες.
Στο έσωτερικό της καλύδας έκανε
κρύο κι' έκλαιγαν. Ένας γέρος βο-
σκός με τη φιλάσθενη γυναίκα του
και την όρφανή έγγονούλα τους κοι-
ταζαν άπελπισμένοι το άδειο τζάκι
και τις λιγοστές τροφές που τους έλ-
χαν άπομείνει.

— Θα πεθάνουμε κι' οι τρεις μας
απ' το κρύο, στέναζε ο γέρος. Οι
δυνάμεις μου μ' άφησαν, δεν μπο-

ρεσα να πάω να κόψω ξύλα φέτος
κι' ο χειμώνας είναι άτέλειωτος...

— Οι πατάτες μας τελείωσαν, δέ
μας μένουν πιά παρά λίγα κάστανα,
έλεγε ή γριά και γύριζε άλλοι τη
ματιά της μή θέλοντας να ιδή τη
μικρή Μυρτώ να κλαίη. Ήταν βα-
ρειά με γρίπη ή καϊμενούλα και τά
δόντια της χτυπούσαν απ' τη θερμή
που την έκαιγε, πάνω στην ψάθα που
κοιτόταν μέρες τώρα άνήμπορη να
κουνηθή.

— Να κάψουμε το τραπέζι, ξα-
νάπε ο γέρος. Θα έχουμε λίγη ζέστη
τουλάχιστο γιά μερικές μέρες.

— Να σφάξουμε τάρνι. Θα έκανε
καλό στη Μυρτώ μας νάτρωγε λίγο
κρεατάκι, έίπε ή γριά.

— Τάρνάκι μου; ρώτησε άνάμεσα
στα κλάματα της ή Μυρτώ. Καϊμένη
μου Ασπροούλα! Ω! Άν δεν ήταν
γιά σέ, γιαιάκα μου, θα προτιμού-
σα να πέθαινα καλύτερα. Είναι τόσο
ήμερο και καλό!

— Λίγνεψε πολύ τον τελευταίο
καιρό, άγάπη μου. Έποφέρει κι' αυ-
τό σάν κι' έμας κι' άν το σφάξουμε,
θάνα απ' έλους το πιό ευτυχισμένο,
έίπε ή γιαιάκα.

Η Μυρτώ στέναξε.

Κοίταξε άπελπισμένα κατά το πα-
ράθυρο και μέσ' απ' το ραγισμένο
γυαλί του ξεχώρισε το σταχτί ουρανό.

— Αχ! Άν τουλάχιστον ξαναρχό-
ταν ο ήλιος, κι' οι πόνοι που με βα-
σανίζουν γρήγορα θα γιαιατρώνταν
κι' ο βήχας που με τυραννεί θα περ-
νούσε τότες. Τά χιόνια σιγά-σιγά θά-
λιωναν κι' ως που να μας τελειώσουν
τά κάστανα, θα μπορούσαμε να γυ-
ρέψουμε βοήθεια.

Σήμερα ωστόσο δεν έχουμε βά-
λει τίποτα στο στόμα, έίπε ο γέρος
παπούς, κι' ή νύχτα πέφτει. Θα
κάψω το συρτάρι του τραπέζιου γιά
να μαγειρέψω το δείπνο μας.

Και λέγοντας αυτά ο καμπουρια-

σμένος γέρος βάλθηκε τρέμοντας απ'
τά γερατειά, να πελεκήση με το
σκουριασμένο του τοσεκούρι το συρ-
τάρι. Η γιαιάκα τον βοήθησε με κίν-
δυνο νάφήση κανένα απ' τά δάχτυλα
της κάτω απ' τις αδέξιες τοσεκου-
ριές του.

Τέλος το τζάκι άνάφτηκε κι' ά-
φου μαγειρέψαν κι' έφαγαν το φτω-
χικό τους δείπνο, ή Μυρτώ έκαμε
πώς την πήρε ο ύπνος θέλοντας να
παρηγορήση τους δυο γέρους.

Οι δυο τους τότε με χαμηλή φω-
νή κατάντροσαν το σχέδιό τους. Θα
σφαζαν τάρνι πρϊό τάρνι, πρϊν να
ξυπνήση ή Μυρτώ γιά να μήν το
καταλάβη κι' όταν θα της τδιδαν το
μεσημέρι να το φάη, θάελεγαν πώς
ήταν τάχα ένα κομμάτι παστό που
το είχαν φυλαχμένο. Η καϊμένη ή
Μυρτώ δέ θάχε τη δύναμη να πάη
να ιδή, άν ο μικρός σταυλός είναι ά-
δειος κι' έτσι τουλάχιστο δεν θα ύ-
πόφερε απ' την πείνα, ως που να
τελειώσουν οι μέρες της. Γιατί οι γέ-
ροι το έβλεπαν καλά. Η μικρή δέ
θάμενε πολύ καιρόν ακόμα σ' αυτόν
τον κόσμο...

Η άνάστερη και κατάρμαυρη νυχ-
τιά είχε τυλίξει μέσα στο σιωπηλό
της σκοτάδι τη φτωχική καλύδα,
έταν οι δυο γέροι άποκοιμήθηκαν.

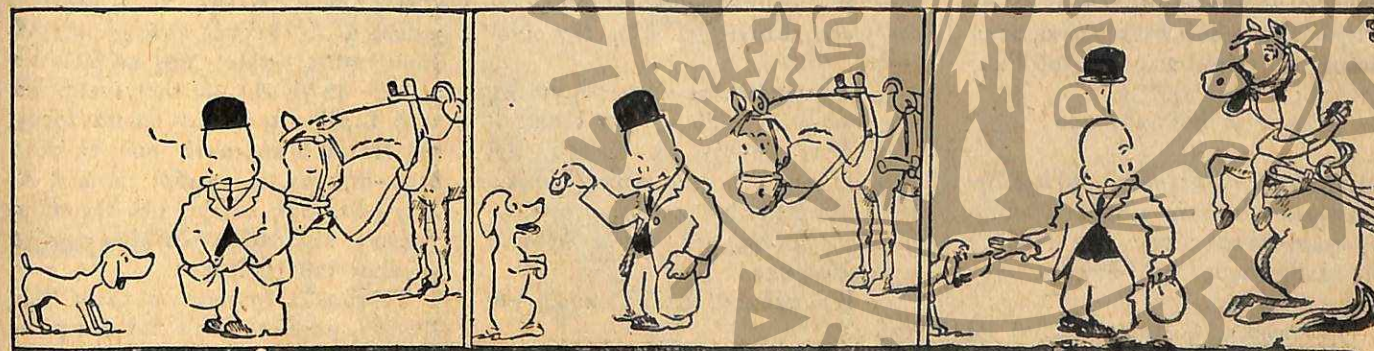
Η Μυρτώ, σάν το κατάλαβε, ξα-
νάρχισε το σιγανό κι' άπελπισμένο
κλάμα της κράζοντας μέσ' στους
λυγμούς που τάραζαν τάρδνατο στη-
θος της, τον ήλιο νάρβη να ξανα-
λάμψη στα ουράνια του παλάτια.

Κι' ήταν αυτή την ώρα που ή
νεράιδα Χρυσορόδινη έζει σε σ' αλι-
κο ρόδο, που είχε γι' άμάξι της, τις
χιλίες πεταλούδες της με τά γαλάζια
φτερά. Εδώ και κάμποσες μέρες ή
Χρυσορόδινη ήθελε να παίξη ένα
παιγνίδι στο Πνεύμα της Παγωνιάς.

(Το τέλος στο ερχόμενο)

(Παράφραση) ΚΩΝΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ

ΝΑΤΑΝ Η ΖΗΛΕΙΑ ΨΩΡΑ, ΘΑ ΨΩΡΙΑΖΕ ΟΛ' Η ΧΩΡΑ

— Έλα, Λουλού. Κάμε σούζα να
σου δώσω μιά λιχουδιά.

— Μπράβο! μπράβο! Είσαι καλό
σκυλάκι!..

— Α! τ' είν' αυτό; Και σύ, Ψα-
ρή; Ξήλεψες; Μπά, σέ καλό σου!

Ο ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΤΡΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

“Υστερα σήμανε το κουδούνι του και είπε μ’ επίσημη φωνή:

— “Η δικαιοσύνη αναγνωρίζει πως άδικα σάς κατηγορήσαν. Κύριε ντε Ναβάιγ, είσθε ελεύθερος.

Και τότε ενώ δλόκληρη η αίθουσα τρανταζόταν από τα χειροκροτήματα και τις ζητωκραυγές, η ηρωίδα, που το κάτω-κάτω δεν ήταν παρά

την Έδιθ. Με άπειρη προσοχή και προφύλαξη προετοιμάζαν τους άπαρηγόρητους γονείς της Μαρίας-Ρόζας που νόμιζαν την κόρη τους όριστικά χαμένη, καθώς και την κυρία ντε Ναβάιγ, που ήταν ακόμη τόσο άδύνατη, στη διπλή χαρά που θα δοκιμάζαν σε λίγο.

“Εξαφνα στο άνοιγμα της πόρτας παρουσιάστηκε ο μαρκήσιος. Κρατούσε πάλι περήφανα το σώμα του και στο ευγενικό κι’ ώραίο του πρόσωπο έλαμπε η χαρά.

— Μην κλαίτε! έκανε. Τό Ναβάιγ ξαναβρήκε σήμερα και τον ‘Αετό του και το ‘Αστρο του!

Με τα λόγια αυτά παραμέρισε, και τότε στο άνοιγμα της πόρτας φάνηκαν ο Γκυ και η Μαρία-Ρόζα, γελαστοί και χαρούμενοι.

Πώς να περιγράψει κανείς την ευτυχία και τη χαρά εκείνων που ξαναβρήκαν αυτούς που νόμιζαν παντοτεινά χαμένους; Η Μαρία-Ρόζα περνούσε από τη μιá άγκαλιά στην άλλη. Κανείς δεν χορταίνει να βλέπει, να ακούει, να γκαλιάζει το θαρραλέο κοριτσάκι, που η πίστη της, το θάρρος της ή φλογερή καρδιά

της και η έξυπνάδα της είχαν ξαναφέρει την ευτυχία σ’ όλη την οικογένεια.

“Όταν κατάκατσε κάπως η γενική συγίνηση, η Έδιθ έξαφνα είπε:

— Τότε λοιπόν, θά βρεθούν και τα χρυσάφια της μαρκησίας ‘Υολάνδας, αυτά που είχε κρύψει στον πύργο της κρύπτης, μιá και η κρύπτη ανακαλύφθηκε.

— Και βέβαια, είπε η κυρία ντε Ναβάιγ.

— “Ω, αυτό σ’αλήθεια δεν το είχα σκεφθεί, φώναξε ο Γκυ. Θα τα χαρίσουμε όμως της Μαρίας-Ρόζας, τα

κέρδισε μονάχη της, είναι δικά της! Και ο μαρκήσιος, που τα γαλανά του μάτια έβλεπαν μακριά στο μέλλον, πρόσθεσε με συγκίνηση.

— Ναί. αγόρι μου, θά τα χάρισης έσ’ στή Μαρία-Ρόζα μιá μέρα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ’
“Ο αετός και τ’ άστρο

Πέντε χρόνια πέρασαν.

“Ένα ηλιόλουστο μαγιάτικο πρωινό ή φύσις φαίνεται σάν να γιορτάζει κι’ αυτή μαζί με τον παλιό πύργο του Ναβάιγ.

Τό μικρό παρεκκλήσι μοιάζει σάν ένα πελώριο μπουκέτο. Οι κολώνες χάνονται κάτω από τους άνθισμένους κλώνους της μηλιάς που τις σκεπάζουν κι’ ένώνονται μεταξύ τους με τόξα καμωμένα από άσπρους κρίνους. Τό τέμπλο είναι όλο σκεπασμένο με λευκά τριαντάφυλλα. Και άλλα άνθρώπινα λουλούδια, νέες γυναικές και κορίτσια, ντυμένα μ’ άνοιχτόχρωμα άέρινα φορέματα, γεμίζουν την εκκλησία.

Σήμερα γίνονται οι γάμοι του Γκυ και της Μαρίας-Ρόζας. Μά νά, οι τελευταίοι καλεσμένοι έρχονται και παίρνουν τις θέσεις τους: Νά ή Έδιθ Σβέσεγκαμ, όμοια με άνοιχτό τριαντάφυλλο μέσ’ στην τριανταφυλιά της τουαλέτας, συνοδευμένη άπ’ τον άρραβωνιαστικό της τον ‘Αμωρύντ’ Αίλκχέρτ. Νά ή Μαργαρίτα, που πάντοτε κρατάει τό στοχαστικό της ύφος. Οι περιπέτειες που είδε και που έζησε ξύπνησαν μέσα της τό συγγραφικό της ταλέντο. Θ’ άφιερώσει τη ζωή της μαγεύοντας τους άλλους με την πέννα της και περιγράφοντας περιπέτειες συγκινητικές κι’ αξιοθαύμαστες σάν κι’ αυτές που δοκίμασε όταν ήταν μικρή. Τώρα έρχονται τρεις νέες κοπέλλες που δεν φαίνονται και τόσο γνωστές στους φιλοπερίεργους που πλημμυρίζουν την είσοδο της εκκλησίας. Μά οι άναγνώστες μας τις γνώριζαν: “Όπως τούς είχε ύποσχεθεί ή Μαρία-Ρόζα, οι έγγονές του διευθυντή της κλινικής ή Τερέζα, ή ‘Ελένη κι’ ή Διονυσία καθώς κι’ ο άδελφός τους έγιναν γρήγορα στενοί φίλοι των παιδιών και σε λίγο θά γίνουν και συγγενείς, γιατί ή Τερέζα πρόκειται να παντρευτεί τον Πέτρο Μπρετοννέ που τη συνοδεύει σήμερα με καμάρι, ενώ ή Λίλιαν μέσα στη λάμψη των εικόσι της χρόνων, είναι τώρα και λίγους μήνες γυναίκα του Ροδέτου.

Τελευταίοι έρχονται οι τρεις Σαιν-Σορλέν, μεγάλοι τώρα πιά και φρόνιμοι. Τό πλήθος δείχνει σ’ έσους δεν τούς ξέρουν αυτούς που περνούν. Νά ο ζωγράφος Λουί Κλεμάν. Είναι γε-

λατός και χαρούμενος. “Ίσως να σκέπτεται πως κι’ αυτός κάτι βοήθησε για να πραγματοποιηθή σήμερα αυτές ο γάμος.

Δίνοντας τό άνέκδοτο σχέδιό του στην έφημερίδα δεν έδωσε τό μέσον στη Μαρία-Ρόζα για να έλευθερωθή και να σώσει τον Γκυ; Κι’ ή μικρούλα όμως, άπ’ τό μέρος της, τού έφερε τη δόξα και τη φήμη. “Ο τελευταίος πίνακας του, που τιμήθηκε με τό χρυσό μετάλλιο της ‘Ακαδημίας, παράστανε τη Βεατρίκη της Σαβόβας.

Τό τελευταίο ζευγάρι παίρνει θέση στην εκκλησία. Είναι ο Γκυ που συνοδεύει τη γιαγιά του, ξανανιωμένη, γεμάτη συγκίνηση με τη σκέψη πως σήμερα γίνεται πιά πραγματικότητα αυτό που όνειρεύονταν τόσα χρόνια.

“Εξαφνα τό άρμόνιο άρχίζει να παίζει ένα θριαμβευτικό έμβατήριο. “Ο κόσμος σπρώχνεται να ιδή καλύτερα. “Η νύφη... να την ή νύφη!

“Έρχεται στηριγμένη στο μπράτσο του πατέρα της, με τό κεφάλι σκεπασμένο άπ’ τον άεράτο τούλινο πέπλο της, με τό λευκό της άτλαζωτό φόρεμα στολισμένο με άνθη λεμονιάς. Τό κοριτσάκι που γνώρισαμε έχει γίνει μιá λυγρή νέα κοπέλλα. Μά στο ώραίο της πρόσωπο που τό χει έλαφρά σκυμμένο, ξαναβρίσκει κανείς την άθωα και γοητευτική Μαρία-Ρόζα του παλιού καιρού... Με τό έλαφρό της βάδισμα φθάνει στη θέση της και γονατίζει κρύβοντας τό πρόσωπό της στα γαντοφορεμένα χέρια της.

“Απ’ τό βάθος της καρδιάς της ευχαριστεί τό Θεό που την άξίωσε να ιδή αυτή την ήμέρα και δίνει την ύπόσχεση πως θά μείνη πάντοτε για τούς δικούς της τό φως τους κι’ ή χαρά τους.

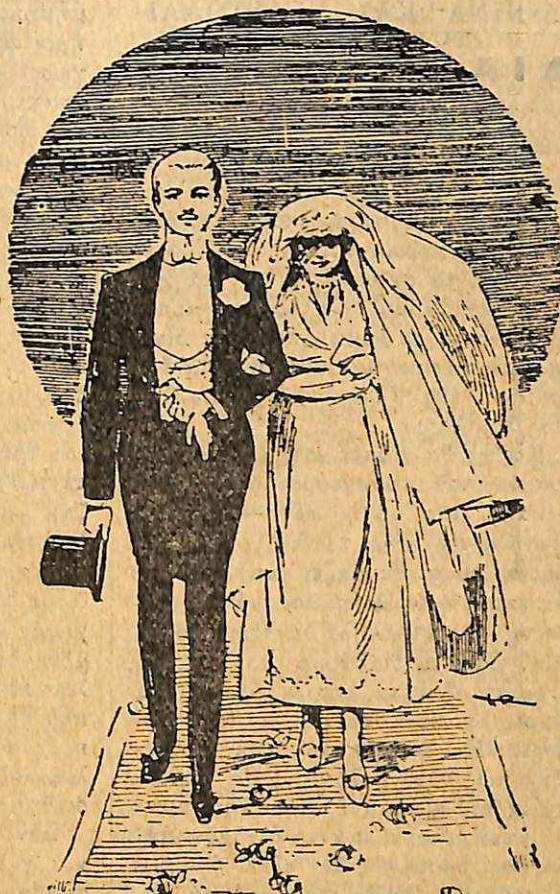
“Η τελετή τελειώνει. “Ολοι, νόνυμφοι, συγγενείς και καλεσμένοι γυρίζουν στο σπίτι και κάθονται στο πλούσιο, έορτάσιμο τραπέζι. “Εφθάσε ή ώρα που θά γίνουν οι προπώσεις, που ο καθένας θά εκφράσει τις ευχές του για τό καινούργιο ζευγάρι.

Πρώτος σηκώνεται ο μαρκήσιος. Τά χέρια του τρέμουν λιγάκι καθώς κρατάει τό χρυσάλλινο ποτήρι με τη σπιθιστή σαμπάνια.

— Σήμερα λέει, έγραφα την τελευταία σελίδα στην ιστορία της οικογενείας των Ναβάιγ. “Αν θέλετε θά σάς την διαβάσω:

“Σύμφωνα με την παράδοση, τό μυστικό της κρύπτης έμελλε μιá μέρα να βρεθή. Θά τ’όδρισκε όμως ένα κορίτσι από την οικογένειά μας, που θά είχε τόσο θάρρος και γενναϊότητα ώστε να φέρη σε τέλος μιá πράξη άντάξια με της μαρκησίας ‘Υολάνδας.

“Τό μυστικό της κρύπτης άνακαλύφθηκε. “Ένα παιδί δικό μας, φά-

«Σήμερα γίνονται οι γάμοι του Γκυ και της Μαρίας-Ρόζας». (Σελ. 342, στ. γ’.)

νγχε τόσο θαρραλέο και γενναϊόκαρδο, που μόνο του άνέλαβε να σώσει έναν από τούς δικούς της, φυλακισμένον άδικα και να επαναλάβη τό κατόρθωμα της προμάχμης της».

Και μέσα στα χειροκροτήματα που ξεσπούσαν άπ’ όλες τις μεριές, ο γέρο-μαρκήσιος τελείωσε λέγοντας:

— Προπίνω στην ένωση αυτή που δίνει νέα αίγλη στο οικόσημό μας. Πίνω στην ένωση του ‘Αετού και του ‘Αστρου».

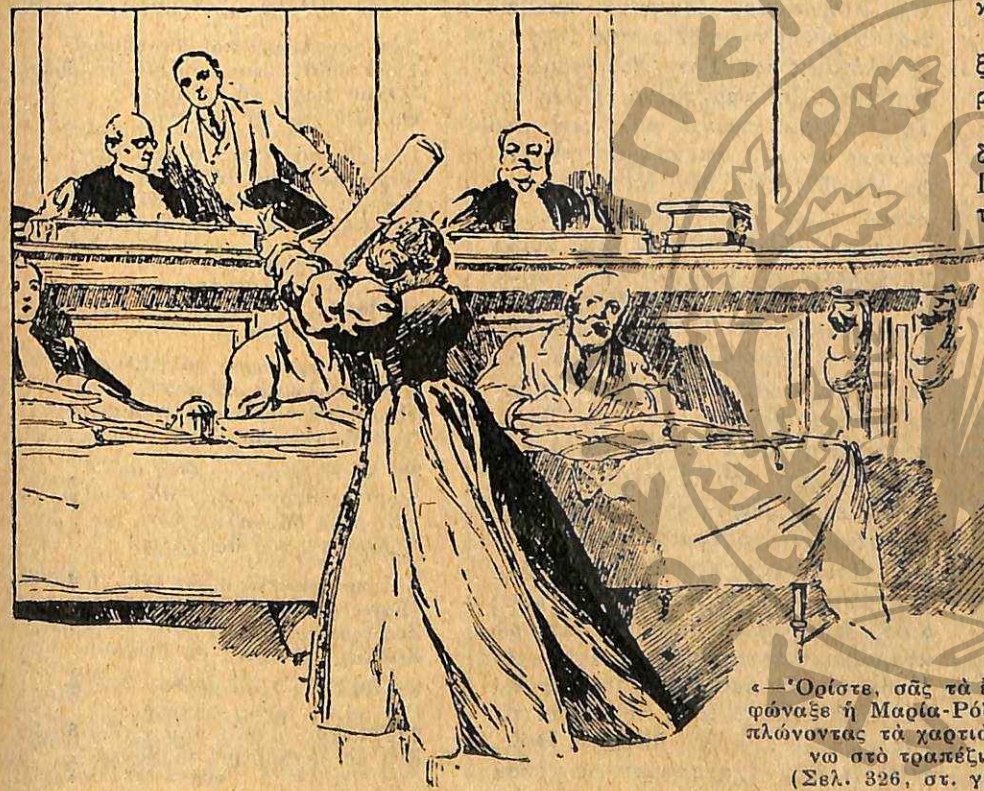
ΤΕΛΟΣ
ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΑΔΗΣ

‘Από τό έρχόμενο:
ΤΟ ΝΕΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ
“ΑΠ’ ΤΟ ΑΛΛΟ ΜΕΡΟΣ
ΤΟΥ ΜΑΝΤΡΟΤΟΙΧΟΥ,,

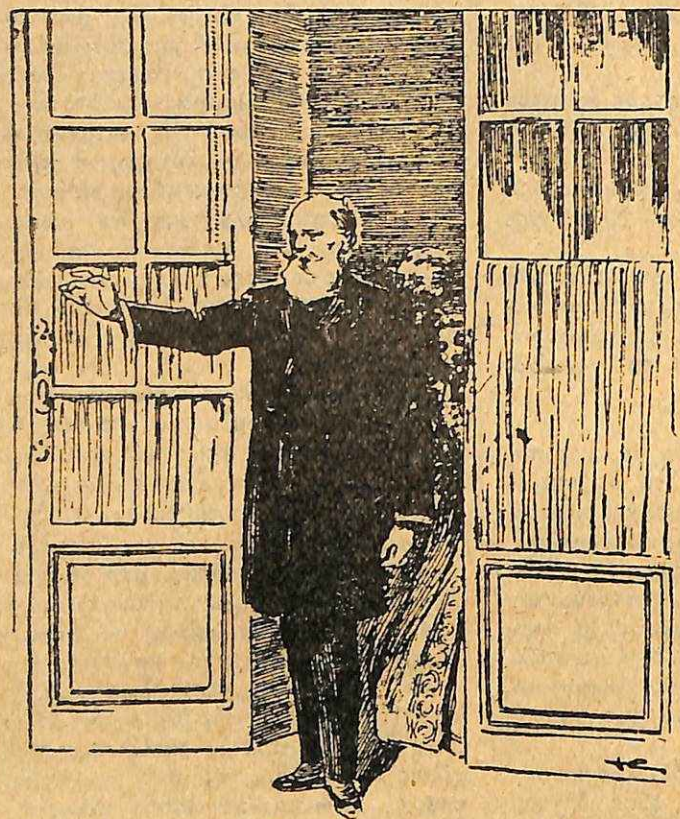
της Berthe Bennage

Μεταφραστής

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΑΔΗΣ

— “Όρίστε, σάς τ’άφερα, φώναξε ή Μαρία-Ρόζα, άπλώνοντας τα χερτιά επάνω στο τραπέζι.»
(Σελ. 326, στ. γ’.)

«— Μην κλαίτε, είπε ο μαρκήσιος.»
(Σελ. 342, στ. β’.)

ένα μικρό κοριτσάκι, ξέσπασε σε άκράτητους λυγμούς και ρίχτηκε στην άγκαλιά του μαρκήσιου και του Γκυ, λέγοντας:

— “Έκανα τό καθήκον μου!

Μισή ώρα άργότερα τό αυτοκίνητο στραματούσε στην είσοδο του πύργου, φέρνοντας πίσω στο Ναβάιγ τρεις άνθρώπους που έπλεαν στην ευτυχία.

“Η μαρκησία, ή Μαργαρίτα κι’ οι γονείς της κάθονταν στο σαλονάκι. Μαζί της βρίσκονταν και ή λαίδη Σβέσεγκαμ μαζί με τη Λίλιαν και με

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΔΙΑΒΑΣΜΑΤΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΤΩΡΑ τὸ καλοκαίρι, πού τὰ παιδιά εἰν' ἐλεύθερα ἀπὸ μαθήματα, μποροῦν νὰ διαβάσουν κι' ἄλλα βιβλία ἐκτός ἀπὸ τὰ σχολικά, κι' ἀπ' τὰ διαπλαστικά ἀκόμα γιὰ τοῦτο εἶναι πολὺ ἐπικαιρὸ τὸ θέμα, πού μοῦ δίνει ἀφορμὴ νὰ πραγματευθῶ σήμερα ἕνα γράμμα τῆς Γοργὸς Ψαρπούλας στὴ Διάπλασι.

Καθὼς θὰ εἶδατε στὴν Ἀλληλογραφία τοῦ προηγούμενου φύλλου, ἡ καλὴ μας αὐτὴ φίλη—εἶναι 15 χρονῶν, τελειώνει τώρα τὴν Δ' τοῦ Γυμνασίου καὶ διαβάσει «ἀπ' ὅλα»,— παρακαλεῖ τὴ Διάπλασι νὰ τῆς συστήσῃ τὰ κατάλληλα λογοτεχνικά βιβλία, ὥστε τὰ διαβάσματά της νὰ μὴ γίνονται ἀταχτα, στὴν τύχη, παρὰ νάχουν κάποια σειρά, κάποιο σύστημα. Κι' ἡ Διάπλασι τῆς ἀποκρίθηκε πῶς γιὰ τὴ λογοτεχνία τὸ σύστημα δὲν εἶναι καὶ τόσο ἀπαραίτητο· ἀφοῦ μπορεῖ πιά νὰ διαβάξῃ ἀπ' ὅλα· κι' ἐπομένως δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προχωρή, ὅπως τὰ μικρὰ παιδιά, ἀπὸ τὰ εὐκολώτερα στὰ δυσκολώτερα, φτάνει μόνο νὰ διαλέγῃ καλὰ, δόκιμα λογοτεχνικά βιβλία, κι' ἂν εἶναι δυνατὸ μόνο ἀριστουργήματα, ἀδιάφορο ποῖας ἐποχῆς καὶ ποιοῦ ἔθνους, καὶ ν' ἀποφεύγῃ τ' ἀνοιχτά, τ' ἀριστερὰ... Μόνο γιὰ τὰ ἄλλα διαβάσματα, τὰ ἐπιστημονικά, τὰ φιλοσοφικά, τὰ κοινωνιολογικά καὶ καθεστῆς—ἐκεῖνα πού ὁ σκοπὸς τους δὲν εἶναι ἡ αἰσθητικὴ ἀπόλαυση ἀλλὰ ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξη, —χρειάζεται κάποιον σύστημα, σειρά, τάξη, γιὰ νὰ μὴν πελαγώνῃ κανένας καὶ προπάντων νὰ μὴν πιστεύῃ φιλοσοφίες πού δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ τὶς ἐξελέγχῃ.

Συμφωνῶ ἀπόλυτα μ' αὐτὴ τὴν ἀπάντησιν. Τὸ μόνο πού μ' ἔκαμε ν' ἀμφιβάλλω μιὰ στιγμὴ, ἦταν αὐτὸ: ἕνα κορίτσι 15 χρονῶν, εἶναι πραγματικῶς σὲ θέσιν νὰ διαβάξῃ «ἀπ' ὅλα»; Ἀλλὰ τὸ σκέφθηκα καὶ βρήκα πῶς εἶναι, ὅταν τουλάχιστο τὸ κορίτσι, ἐκτός ἀπὸ τὴ φυσικὴ ἐξυπνάδα, πού πολλές φορές εἶναι πρόωρη, κι' ἐκτός ἀπὸ τὴ γνώσιν τοῦ κόσμου, τῆς ζωῆς, πού πολλές φορές εἶναι ἀρκετὴ, ἔχει καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς μαθητρίας τοῦ Γυμνασίου, πού μετὰ ἕνα-δύο χρόνια θὰ εἶναι τελειόφοιτη. Θυμήθηκα πῶς κι' ἐγὼ, ἀπὸ 12-13 χρονῶν παιδί, διάβαζα ἀπ' ὅλα χωρὶς νὰ πάθω τίποτα. Κι' ἀκόμα θυ-

μήθηκα ἀρκετὰ κορίτσια αὐτῆς τῆς ἡλικίας ἢ λίγο μεγαλύτερα, πού τὰ γνωρίζω ἀπὸ κοντά, κι' εἶναι τόσο ἀναπτυγμένα, μορφωμένα, διαδραματίζονται μὲ μιὰ μεγάλῃ. Παραδέχουμαι λοιπὸν ἀδισταχτὰ πῶς ἕνα κορίτσι 15 χρονῶν, μαθήτρια τοῦ Γυμνασίου, μπορεῖ ἐξαίρετα νὰ διαβάξῃ λογοτεχνικά ἀριστουργήματα, ὅ,τι κι' ἂν εἶναι—ἀπὸ τὰ παραμύθια τοῦ Ἀντερσεν ὡς τὰ μυθιστορήματα τοῦ Δοστογιέφσκυ—κι' ἀδιάφορο ἂν θὰ διαβάσῃ πρῶτα τοὺς «Ἀθλίους» κι' ἔπειτα τὸν «Δὲν Κιχώτη», πού εἶναι τρεῖς αἰῶνες ἀρχαιότερος, ἢ πρῶτα τὴν «Εὐγενία Γκραντὲ» τοῦ Μπαλζάκ κι' ἔπειτα τὸν «Ἰβανόη» τοῦ Βόλτερ Σκότ. Ἔτσι ἀνάκατα, ἀταχτα, γνωρίστηκα κι' ἐγὼ ἀπὸ παιδιὰ μὲ τὰ παγκόσμια ἀριστουργήματα χωρὶς νὰ πάθω πάλι τίποτα, κι' ὅχι μόνο δὲν κράτησα καμμιά σειρά, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἀπ' αὐτά, ἀρχαιότερα, πού θάπρεπε νὰ τὰ διαβάσω τότε—π. χ. τὸ κλασσικὸ μυθιστόρημα «Παῦλος καὶ Βιργινία» τοῦ Σαιμπιέρ—τὰ διάβασα μέγας, καὶ πάλι κατὰ τύχην.

Δὲν μπορῶ ὅμως νὰ πῶ τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὰ φιλοσοφικά μου διαβάσματα. Ἀ, ἔπαθα, φοβερὰ πράγματα γιὰ νὰ μὴν κρατήσω σ' αὐτὰ μιὰ σειρά, ἕνα σύστημα. Καὶ φτάνει νὰ σὰς πῶ μόνο τοῦτο: Τὸ καλοκαίρι, πού ἀπὸ τὴν προτελευταία τάξιν τοῦ Γυμνασίου θὰ περνοῦσα στὴν τελευταία, στὴ Ζάκυνθο, ἕνας φίλος μου φοιτητῆς, πού ὅ,τι εἶχε γυρίσει ἀπ' τὴν Ἀθήνα, μοῦ ἔδωσε νὰ διαβάσω ἕνα «περίφημο» βιβλίο τῆς ἐποχῆς, τὸ «Δύναμις καὶ Ὑλὴ» τοῦ γερμανοῦ Μπύχνερ, μεταφρασμένο ἐλληνικά. Τὸ διάβασα, παιδιά μου, καὶ μοῦ φάνηκε σὰν... ἀποκάλυψη. Πίστεψα, ἔχαψα, πῶς δὲν ὑπάρχει στὸν κόσμον παρὰ ἡ ὕλη, ποικισμένη, μὲ μιὰ τυφλὴ δύναμιν, πού ἀπ' αὐτὴν προέρχεται ἡ ζωὴ καὶ τὰ πάντα. Θεὸς τίποτα, οὔτε ἰδέα! Ψυχὴ ἀθάνατη τίποτα! Ὁ Μπύχνερ ἀναφέρει τὴ γνώμην κάποιου ἀστρονόμου πού λέει: «Ἐρευνῶντας τὸν οὐρανὸν σπιθαμὴν ἢ πρὸς σπιθαμὴν, ἀλλὰ Θεὸς δὲν ἀπάντησα πούθεν!». Θυμίζει ἀκόμα ἕνα πείραμα, πού οἱ ψυχικὲς ἱκανότητες ἑνὸς ζώου—ἑνὸς πετεινοῦ—λιγοστεύουν ὅσο ἀφαιροῦνται κομμάτια, φέτες, ἀπὸ τὸν ἐγκέφαλό του. Καὶ ρωτᾷ: «Τί ἀθάνατη ψυχὴ εἶναι αὐτῇ, πού μπορῶ νὰ τὴν ἀφαιρῶ κομμάτι πρὸς κομμάτι;» (γιὰ τὸν Μπύχνερ, ἔννοεῖται, ἄνθρωπος καὶ πετεινὸς εἶναι τὸ ἴδιο). Καὶ στὸ τέλος φωνάζει: «Ἄν ὑπῆρχε Θεός, γιὰτὶ νὰ μὴν ἔχῃ γράψῃ μὲ χρυσὰ

γράμματα τὸν νόμὸν τοῦ στὸν οὐρανὸν κι' οἱ ἄνθρωποι νάνα βέβαιον γιὰ τὴν ὑπαρξὴ του;».

Τέτοιες, παιδιά μου, φλυαρίες καὶ βλαστήμιες τῆς πῆρας γιὰ ἐπιστημονικὴν Εὐαγγέλιον, κι' ἔγιναν ἄθεος καὶ κινδύνεψα νὰ μείνω γιὰ πάντα. Καὶ γιὰτὶ; Γιὰτὶ τότε ἤμουν ἀπροετοίμαστος νὰ διαβάσω ἕνα τέτοιο βιβλίο καὶ νὰ καταλάβω τίς πλάνες του, ἢ τουλάχιστο νὰ τίς σκεφθῶ, νὰ τίς συζητήσω, νὰ τίς βασανίσω. Τί ἤξερα ἐγὼ ἀπὸ ἐπιστήμην κι' ἀπὸ φιλοσοφίαν, μαθητῆς ἀκόμα τῆς Ε' τοῦ Γυμνασίου; Τί σχετικὸ εἶχα διαβάσει πρῶτα, γιὰ νάχω μορφώσει τουλάχιστο κάποιον ἐπιστημονικὸ καὶ φιλοσοφικὸ πνεῦμα, νὰ μπορῶ νὰ σκέπτομαι καὶ νὰ κρίνω; Τίποτα, ἐλάχιστα πράγματα. Γι' αὐτὸ τὴν ἔπαθα μὲ τὸ ὕλιστικὸ αὐτὸ βιβλίο τοῦ Μπύχνερ, πού σήμερα θεωρεῖται παραμυθία, ὅπως ὅλα τ' ἄλλα αὐτῆς τῆς Σχολῆς πού ἀνθοῦσε τότε στὴ Γερμανία. Καὶ χρειάστηκε νὰ περάσουν χρόνια, καὶ νὰ μάρω τίς Φυσικὲς Ἐπιστήμες, καὶ νὰ καταλάβω καλὰ τὴν Ἐπιστήμην, καὶ νὰ διαβάσω ἀκόμα ὀλίγη φιλοσοφικὴ βιβλιοθήκη, γιὰ νὰ ξαναβρῶ τὸ Θεό μου, τὴν ψυχὴ μου, τὸν ἑαυτό μου. Αὐτὰ παθαίνει κανεὶς ὅταν διαβάξῃ ὅ,τι τοῦ τυχαίνει, χωρὶς νὰ ρωτᾷ ἂν εἶναι γιὰ τὴν ἡλικίαν του, τὴ μόρφωσίν του καὶ... τὸ στομάχι του.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΑΝ ΜΕΓΑΛΩΣΩ

ΠΟΙΑ ΔΟΥΛΕΙΑ ΝΑ ΒΡΩ

Σὰν μεγαλώσω καὶ σπουδάσω, Σκέπτομαι, ποῖα δουλειὰ νὰ βρῶ... Ὅπου χωρὶς νὰ κοιτάσω ὅθι μοῦ χάριση θησαυρὸς.

Γιατρὸς νὰ γίνω; τί μοῦ λέτε; Ψηλὸ κατέλλο θὰ φορῶ... Μὰ ὅχι· θάνατον νὰ μὲ κλαίτε Δὲν θάχω μιὰς στιγμῆς καιρὸ.

Νὰ γίνω δικηγόρος πάλι, Οὐφ! τί μπελὰς τρομακτικὸς... Ὁ ἄκοῦς νὰ λέν' μικροὶ μεγάλοι Ἀδικὸς ποῦμαι καὶ κακὸς!

Μηχανικὸς, λέγω, νὰ γίνω... Αὐτὸ, πολὺ μὲ συγχαίει, Μ' ἂν ἔαφνον σέως ἀπομείνω... Ἀν μὲ πλακώσ' ἡ μηχανή;

Νὰ γίνω ἔμπορος; Θεέ μου; Ψευτιὲς στὸν κόσμο θὰ πουλῶ... Μὰ, οὔτε δάσκαλος ποτέ μοι, Ἀδικὰ στήθος θὰ χαλῶ!

Καὶ τοῦ παγκιέρη, ἂς λείπ' ἡ γλύκα, Ἐχεῖς μιὰ εὐθύνην φοβερὴ... Ζαχαροπλάστη, ἂχ! νὰ, τὸ βρῆκα, Κάλλιον καθεὶς νὰ μὲ θεωρεῖ!

Κι' ἂν ἴσως λίγο κέρδος βγάξω... Γιὰ μένα, θάνατον ἀρκετό, Τίς πάστες μπρός μου ν' ἀραδιάζω. Καὶ μὲ τὰ μούτρα νὰ βουτῶ!

ΦΩΤΗΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΥΝΑΠΑΝΤΗΜΑ

Ἐχτές ἀνταμωθήκαμε ψηλά μὲ τὸ ρυάκι Ἐγείρα ἐκεῖ στὸ πλάϊ του κι' εἶπαμε... πολλά.

Μοῦπε πῶς πάνω στὶς κορφές ἐλυσάνα τὰ χιόνια Καὶ τίς φωλιές τους χτίζουσε πάλι τὰ χελιδόνια, Πῶς στὴ ραχοῦλα, στὴν πλαγιὴ ἀνθίσε χαμομήλι Καὶ τὰ λειβάρια ἀσφόδελου γιόμισαν καὶ τριφύλλια.

Τοὺς λόγγους καὶ τίς ρηματιές στολίσανε λουλουδία Κι' οἱ φουντωτοὶ οἱ πλατάνοι γιομίσανε τραγοῦδια. Μοῦπε πῶς ξευγαρώσανε σὰν πρῶτα τὰ τρυγόνια Καὶ πὺ γλῦκα ἀπ' ἄλλοτε τώρα λαλοῦν τ' ἀηδόνια.

Πῶς στὰ ψηλά ἀνέβηκαν, στοὺς ὄχτους τὰ κοπάδια Καὶ ἡ φλογέρα τοῦ βοσκῶς μάγια σκορπὰ τὰ βράδια. Ἀκόμα μοῦπε πῶς ἀργὰ τὸ σούρουπο σὰν πάρη, Ἀρώματα μεθυστικά ξεχύνει τὸ θυμάρι.

Κι' ἀκόμα πῶς ἐφούντωσε ἡ καστανιά κι' ἡ λεύκα Καὶ πῶς σ' ἀγέρι δροσερὸ ἀχολογοῦν τὰ πεῦκα. Πῶς στὰ νερά τὰ γάργαρα λούζεται τὸ κοτσύφι Καὶ κάθε βράδυ, καθ' αὐγὴ ἡ ξωτικιά ἡ νύφη,

Πῶς τίς βραδυὲς στὴ ρηματιὰ ἀνάμεσα στὰ βράχια Μέσα στὸ λίγο τὸ νερὸ κοῦζουν τὰ βατράχια, Πῶς ἔμπνησε κι' ὁ τζίτζικας ἀπὸ τὸ λήθαργό του Καὶ δὲ θ' ἀργήσῃ καὶ πολὺ ν' ἀρχίσῃ τὸ σκοπὸ του.

Καὶ ροβολοῦσε κι' ἔτρεχε τὸ φλύαρο ρυάκι Καὶ εἶλεγε στὴ λυγαριά, στὸ βάτο, στὸ κρινάκι...

Φοῖβος [Α]

ΜΕΓΑΛΩΣΕΣ, ΜΙΚΡΟΥΑΙ...

Καὶ σὺ μικρούλι, μεγάλωσες. Ἐγίνες μιὰ ξανθὰ στρομπουλὴ μπεμπέκα δυὸ χρονῶν, ὅλο ζωὴ. Μεγαλώνοντας κοίταξες περίεργα γύρω σου κι' ἀγάπησες αὐτοὺς πού σέ περιστοιχίζουν. Κι' ἔδωσες σ' ἄλλους πὺ πολὺ καὶ σ' ἄλλους πὺ λίγη ἀγάπην. Κι' ἐγὼ εἶδα τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὁμορφου ἐκείνου ἀνέλου μου, ἀφοῦ σὲ μένα ἔδωσες τὴν πὺ μεγάλην σου ἀγάπην. Θέλεις ὅλο νὰ εἶμαι κοντά σου, ὅπως τώρα δά, νὰ μὲ φιλήσῃ, νὰ μὲ καϊδεύσῃ καὶ νὰ λὲς «νουνά μου, νουνά» κι' ἄλλα λογάρια τόσο ὁμορφα πού μαζί σου γίνουμαι κι' ἐγὼ παιδί.

Ὅταν φεύγω μοῦ φωνάζεις «νουνά, μὴ φεύγεις, κάτσε νὰ παίξουμε» καὶ κλαίς. Σὲ γελῶ μ' ἕνα ψέμμα. μὲ μιὰ

πρόφασιν καὶ φεύγω, γιὰτὶ δὲν θὰ καταλάβῃς ἂν σοῦ πῶ, ὅτι τὰ χρόνια πού βαρβαίνουν τὴν πλάτη μου μ' ἔχουν φορτώσει καὶ μὲ ἄλλες ὑποχρεώσεις καὶ ἀγάπες κι' ἔχουν ἀφαιρέσει τὴν ἐξνοιασιά ἀπὸ τὴν ψυχὴ μου. Τὴν ἐξνοιασιά πού τώρα σὺ ἀπολαμβάνεις τὴν εὐτυχίαν της, χωρὶς νὰ τὸ νοιώθῃς. Μὰ μὴν κλαίς, θὰ ξανάρθω πάλι σέ σένα θὰ ξανάρθω γιὰτὶ πού ἄλλοῦ θὰ βρῶ τὴ χαρὰ, ὅπως τὴ βρῖσκω μαζί σου.

Κι' ὁμως ρωτῶ τὸν ἑαυτό μου, ἂν εἶναι εὐτυχὴς γιὰ τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῆ τοῦ ὄνειρου μου, κι' αὐτὸς μοῦ ἀπαντᾷ: «Ὁχι!» Νοιώθω μέσα μου μιὰ τύψη, ἀκούω μιὰ σκληρὴ φωνὴ νὰ μοῦ λέη: «Εἰσαι ἄξιος γιὰ τὴν ἀγάπην ἀπὸ τόσο ἀθῶο πλάσμα; Δὲν νομίζεις πῶς τὴν κλέβεις; Ἄν σὲ ἤξερε καὶ μποροῦσε νὰ συγκρίνῃ τὸν ἑαυτό του μὲ τὸν δικό σου, θὰ σ' ἀγαποῦσε τόσο;

Κι' εἶσαι ἀρχίζοντας ἡ σκέψη μου, γυρνᾷ στὰ περασμένα, σὲ κάθε χαρὰ καὶ λύπη, τῆς ζωῆς μου, κι' ἀπὸ κεῖ τρέχει στὸ μέλλον. Τὸ μέλλον, τὸ ἀγνωστο μέλλον πού ἴσως μὰς χωρίσει. Καὶ τότε; Σὺ θὰ μὲ ξεχάσεις ἂν δὲ μὲ ξεχάσεις θὰ ρωτήσης γιὰ τὴ «νουνά». Τί θὰ σοῦ ποῦν ἀραγε; Μ' ἔχουν νοιώσει κατὰ βάθος αὐτοὶ πού θὰ σοῦ μιλήσουν γιὰ μένα;

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ, σὺ μικρούλι μου, παραξενεύεσαι ἀπὸ τὴν ἀφηρημάδα μου αὐτὴ καὶ παύοντας τὴ φλυαρία καὶ τὰ γέλια σου, μὲ κοιτάξεις μ' ἀπορία, ὀνογοκλεινώντας τὰ βλέφαρά σου, ὅπως κάνεις ὅταν σὲ μαλλώσουν. Κι' αὐτὸ σου τὸ βλέμμα, τὸ νοιώθω βαθειὰ στὴν ψυχὴ μου νὰ μοῦ λέη: «Γιὰτὶ εἶσαι ἀχάριστος; Εἶδες μιὰ ἐπιθυμία σου νὰ γίνεσαι καὶ δὲν χαιρέσας; Τί σκέπτεσαι; Ἀπόλαυσε τώρα αὐτὴ τὴ μεγάλη ἀγάπην πού σοῦ προσφέρεται χωρὶς καμμιά θλιβερὴ σκέψη. Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ χαλᾷ τὴν εὐτυχία κάθε εὐγενικοῦ αἰσθηματος.

Κι' ἐγὼ ντροπιασμένη σκουπίζω τὰ μάτια μου. Ἐνῶ γίνουμαι πάλι μαζί σου παιδί.

Μῦθον τῆς Ἀνδρου [Β]

ΔΥΟ ΚΑΜΠΑΝΕΣ

Ντάν! ντάν, ντάν, κτυπᾷ ἡ καμπάνα τοῦ χωριοῦ τὸ πρῶτ' τῆς Κυριακῆς, φωνάζοντας ὅσο πὺ πολὺ μπορεῖ γιὰ νὰ καλέσῃ τοὺς χωρικοὺς στὴν λειτουργίαν. Ντάν, ντάν ξαναφονάζει καμαρώνοντας γιὰ τὴ φωνὴν τῆς κι' ὁμορφιά της. Δὲν εἶναι οὔτε τορεῖς βδομάδες πού βγῆκε ἀπ' τὸ χυτήριο λάμπει στὸν ἥλιον σὰν ἀσημένια, κι' ἡ μεταλλικὴ φωνὴ τῆς σκορπώντας σὰν μουσικὴ τοὺς ἤχους της στὸν ἀέρα κάνει τοὺς χωρικοὺς νὰ τρέχουν στὴν ἐκκλησιά μὲ τὰ καλά τους.

Κοντὰ τῆς παραπεταμένην βρίσκεται μιὰ ἄλλη καμπάνα. Πόσο ὁμως διαφορετικὴ ἀπ' τὴν πρώτην... Εἶναι παλιὰ, ξεθωριασμένη... ραγισμένη. Ἡ φωνὴ τῆς βραχνὴ δὲν λαλεῖ πιά, τὸ γλωσσίδι τῆς ραγισμένην κι' αὐτὸ σπαταλεῖ. Ὁ χρόνος τῆς ἔδωσε ὅλα τὰ δῶρα του! Αὐτὴ δὲν ἔχει πιά μέλλον, ἔχει μόνο παρελθόν. Κι' ἐκεῖ στὴ γωνιά της μὲ

τὴ λίγη ζωὴ πού ἀκόμα τῆς μένει, σκέπτεται τὰ περασμένα καὶ κάπου-κάπου μιλά στὴν καινούργια καμπάνα:

—Μικρὴ ἀνόνητη καμπάνα, μὴ καμαρώνεις τόσο γιὰ τὰ νεῖτα σου, τὰ χρόνια περνοῦν, τὰ πράγματα ἀλλάζουν, δὲν ἔχουν κι' ἐγὼ πάντα ἔτσι.

—Σὼπαίνε, γιὰ καμπάνα, ἐσὺ ἐκεῖ πέρα στὴ γωνιά σου δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβῃς τί εἶναι ἡ ζωὴ. Ἡ ζωὴ, ὁ ἥλιος, τὰ πουλιά, ἡ κίνησις ὅλα μὲ μαγεύουν! Εἶμαι νέα ἐγὼ. Κοίτα! ντάν, ντάν, ἀκούς πῶς στὴ φωνὴν μου τρέχουν οἱ χωρικοί; Νά, ἐγὼ τοὺς μαγεύω. Σήμερα μάλιστα ποῦναι γιορτὴ δυναμῶν τὸ τραγοῦδι μου, μήπως κι' ὁ ἦχος μου πάει πέρα, μακριὰ στὴ θάλασσα καὶ θυμίσῃ στοὺς ναυτεῖς τὸ νησί τους. Ντάν, ντάν, ἔλατε χριστιανοί.

—Νειότη ἐπιπόλαια πού ὅλα τὰ βρίσκες ῥόδινα. Δὲν ἔχουν κι' ἐγὼ πάντα ἔτσι ξεθωριασμένη, καὶ ἔχουν κάποτε κι' ἐγὼ σὰν ἑσένα. Ἐλαμπα στὸν ἥλιο, καμαρώνω γιὰ τὸ τραγοῦδι μου! Τὰ πουλιά, τ' ἀεράκι μὲ μεθοῦσαν κι' ἐμένα χρόνια πολλά, πάρα πολλά, ἔκανα ἐγὼ τὴ δουλειὰ σου, οἱ χωρικοὶ μ' ἀκούγαν κι' ἔτρεχαν στὴν ἐκκλησιά, τὰ παιδιά χαρούμενα, φορώντας τὰ γιορτινά τους ἔρχονταν κι' αὐτὰ, φλυαρώντας σὰν τὰ πουλιά στὴν ἀνοιχτή.

Ζωὴ περασμένη, μὰ πόσο ἀγαπητὴ, γιὰτὶ νὰ φεύγῃς ἔτσι γρήγορα; Μὰ τὰ χρόνια πέρασαν κι' ἦρθε ἐποχὴ πού οἱ βροχές, τὰ χιόνια, τὸ χαλάζι μὲ ξεθώριασαν, ἡ φωνὴν μου χάλασε, μιὰ μέρα ῥάγισα, δὲν ἔχουν πιά ἡ πρώτη. Γέρασα! τί κι' ἂν γέρασα; Μέσα μου ὑπάρχει ἀκόμα μιὰ ψυχὴ πού αἰσθάνεται πού πονεῖ, πού ἀλμυρὸν ἔχει ἀκόμα. Τί κι' ἂν τὰ χρόνια περνώντας ἀλλάζουν τὸ ἐξωτερικόν; Μέσα σὸ κουφάρι μου τίποτε δὲν ἔλλαξε. Κι' ἴσως τώρα πού ἔξω ὅτι μετὰ λίγο καιρὸ ὅλα θὰ τὰ χωριστῶ, ἴσως τώρα ὅλα νὰ τ' ἀγαπῶ μὲ πὺ δύναμιν. Ναί, σ' αὐτὸ τὸ κουφάρι, τὸ ραγισμένο πού βλέπεις, μάθε ὅτι βρίσκεται ἀκόμα μιὰ ψυχὴ πού πονεῖ... Μιὰ ψυχὴ πού εἶδε πολλά στὴ ζωὴ της, πού ὑπέφερε πολλά, μὰ πού τὰ χρόνια δὲν τὴν σκλήρυναν, τὴν ἀφῆσαν ἀδίκην.

—Ντάν, ντάν, ξανακτύπησε ἡ νέα καμπάνα μὲ μιὰ φωνὴν σὰν νὰ ἔδειχνε ὅτι ἀμφέβαλε γιὰ ὅσα ἀκούγεις.

—Χμ! στέναξε ἡ ἄλλη ἡ παλιὰ, ξεθωριασμένη καὶ ραγισμένη καμπάνα, τώρα δὲν μὲ πιστεύεις, μὰ ὁ καιρὸς θὰ σὲ κἀνῃ νὰ μὲ θυμῇς μιὰ μέρα.

Σφίγς [Α]

ΣΕΙΣΜΟΣ

—Ἡ γωνία Α καὶ ἡ γωνία Β ἔχουν ἀθροισμα δυὸ ὀρθῆς, λέει ἡ φωνὴν τοῦ μαθηματικοῦ πού παραδίδει κάποιο θεώρημα.

Κάποια ἡσυχία πλανιέται στὴν τάξιν πού τὴ διακόπτει κάπου-κάπου καὶ καμμιά φωνὴ, Μερικὲς μαθητρίδες ἀπ' τὰ τελευταία θρανία χασμουριοῦνται, ἄλλες παραπονιοῦνται πῶς δὲν καταλαβαίνουν καὶ μόνο δυὸ-τρεις μισροστὰ παρακολουθοῦν...

—Ἀχ! τί δύσκολο θεώρημα! ξεπετιέται κάποια. Οὐφ! δὲν καταλαβαίνω γιὰ! Μὰ εἶναι νὰ σκάσῃ κανεὶς. Τέτοια γιορτιάκα μέρα καὶ νάχουμε μάθημα. Ἀπόκαμα πιά... Καὶ μὲ τέτοια ἔρστη... Σκάνει ὁ ἥλιος τὴν πέτρα...

Κι' η φωνή του καθηγητή εξακολουθεί: «Και η διάμεσος ΓΔ του τριγώνου ΑΒ...» δεν μπόρεσε να τελειώσει και...
«Αχ! Αχ! ακούγονται κάτι φωνές. Θεέ μου τι συμβαίνει; Ποιος κουνάει έτσι; Καλέ Φιφή, τί κάνεις από πίσω; Αχ! Αχ!»

Ένας δυνατός κρότος ακούγεται και το κούνημα όσο πάει και προχωρεί. Τα θρανία πηγαίνονται σαν δαιμονισμένα, τα ταμπλώ χτυπιούνται, οι τοίχοι γέρνουν σαν να θέλουν να πέσουν, τα κορίτσια φωνάζουν κι' ο καθηγητής γυρισμένος προς τον πίνακα εξακολουθεί τις φιλοσοφίες. Μια στιγμή φωνάζει θυμωμένος.

— Τι τρέχει;
— Σει... σ... μός! ακούγεται απ' όλα μαζί τα φοβισμένα στόματα.

Μια θαμπή κιτρινάδα πλανιέται σ' όλα μαζί τα τρομαγμένα πρόσωπα. Λες και προσμένονταν το θάνατό τους. Χίλιες-δυο σκέψεις περνούν από κάθε μυαλό.

— Αχ! θα πέση το σχολείο! Νά, οι τοίχοι ακουμπούν στα κεφάλια μας, τα τζάμια έγιναν θούψαλα... θα μπουν στο πρόσωπό μας. Κι' η μαρμιά τι νά γίνεται; Πού βρίσκεται άραγε; Μήπως ήταν σε κανένα παράθυρο και... μνή... έπεσε... 'Ο μπαμπάκι; τ' άδερφια; Δυστυχία μου! Τά γονάτια μου λυγίζουν... Δεν βαστώ πιά... 'Εφθασ' η στεργή μου στιγμή... ω! Πόσο βάσταξ' αυτή η αγωνία; Δεν ξέρουν. Μά τους φάνηκε σαν να πέρασαν χρόνια.

Τί φοβερό αλήθεια, αυτός ο σεισμός. Νά βλέπεις όλα γύρω σου να κουνιούνται σά δαιμονισμένα και νά σκέπτεσαι πώς μπορεί νά βρεθής από κάτω πλακαμένος.

Σάν γίνει κανένα τέτοιο, πόσο νοιώθουμε τη γλύκα της ζωής!..

Φάνης 'Αφαντος [B]

ΠΟΥ ΞΕΡΕΙΣ;

Στην άκρη του χωριού, στη ρεμματιά ανάμεσα στις φυλλωσιές κρυμμένη, συνάντησα μια μέρα μια πηγή, πηγούλα μαγευμένη.

Καθάρια τὰ νερά της, σιγαλά μέσ' στα λουλούδια τρέχουν, σὰ πε- [τραδιά
φιλιά και χάρδια.

Τὴν ὁμορφιά της ζήλεψα πολύ και τὴ δική της πόθησα γαλήνη κι' εἶπα: «πηγούλα, πές μου, τί τρελλή χαρά σου δίνει;

Γιατί ἀπὸ τὸ βράδυ ὡς τὸ πρωτ' χαρούμενα τραγουδία ψιθυρίζεις; τί εἶναι λύπη, πόνος στὴ ζωὴ σὺ δὲν γνωρίζεις;»

Κι' εἶπε ἡ πηγούλα: «Λέν ἀπὸ παλιά, ἡ λύπη κι' ἡ χαρὰ πὼς πάνε ἀντάμα... πὺ ξέρεις ἡ δική μου ἡ λαλιά γέλιο εἶναι ἡ κλάμμα;

Ποὺ ξέρεις, ὅταν τρέχω, ἂν χαρὲς σὸ διάβα μου τρανὲς ἔχω ἀπαντήσῃ ἡ πόσα δάκρυα, ἄλλων συμφορὲς μ' ἔχουν ποτίσει;»

Κι' εἶπα: «Πηγούλα, ἀλήθεια, δὲν πλέρια χαρὰ κανεῖς ποτὲ νὰ νοιώσῃ... λὺπη, τὴν εὐτυχία του, μικρὴ, ἂν δὲν θολώσῃ!»

Ρέμνη [B]

ΤΖΑΝΕΡΑ ΚΑΙ ΜΟΥΡΑ

Τὸ σπίτι μας ἀπέχει καμμιά ἑπτακοσάρια μέτρα ἀπὸ τὸ σχολεῖο πὺ βρίσκειται ἀκριβῶς στὴ μέση τοῦ χωριού, ἀπέναντι στὴν ἐνοριακὴ ἐκκλησία τὸν Ἅγιο Νικόλα. Εἶναι δωρεὰ κάποιου ἱερομόναχου χωριανοῦ, ἀπὸ ἀρχοντικὴ οἰκογένεια, πὺ ἔχει πεθάνει ἀπὸ πολ- λὰ χρόνια σὲ κάποιο Ρωσικὸ μονα- στήρι. Γι' αὐτὸ καὶ πᾶν ἀπὸ τὴ σι- δερένια πόρτα τῆς εἰσόδου, ὑπάρχει μιὰ μαρμαρίνη πλάκα μὲ βυζαντινὰ γράμματα, πὺ εὐλογεῖ τὴ μνήμη τοῦ δωρητῆ.

Σ' αὐτὸ τὸ σχολεῖο, εἶδα γιὰ πρώτη φορὰ τὴν κιμαλιά νὰ χαράξῃ κατὶ πα- ράξενα σχέδια σὸ μαυροπίνακα καὶ ἔ- μαθα νὰ δίνω ὀνόματα σ' αὐτὰ καὶ σὲ κατὶ ὅμοια πὺ ἦταν κάτω ἀπὸ τὴς χρωματιστὲς εἰκόνες τοῦ ἀλφαβητα- ρίου μου. Ἦμουν τότε ἕνα πολὺ δει- λὸ παιδάκι, πὺ φοβόταν τὴ δασκάλα του, ὅσο καὶ τὴ μαμιά του, μονάχα πὺ δὲν χάριζε στὴν πρώτη τὴν ἀγάπη τῆς δεύτερης. Σιγὰ-σιγὰ ἔμαθα νὰ γράφω, νὰ ἀριθμῶ καὶ νὰ διαβάζω, ὡς καὶ ὀνόματα ἤξερα νὰ κλίνω. Τί προόδοι! Τώρα ἡ δασκάλα δὲν ἦταν πιά τόσο φοβερὴ καὶ μὲ κατὶ ἄλλες φίλες μου—ἐννιά χρονῶν κοπέλλες!— παραμονεύμας πότε θὰ στρέψῃ ἡ κυ- ρία ἀλλοῦ, γιὰ νὰ κουβεντιάσουμε ἡ νὰ παίξουμε ζωγραφιές—εἰκόνες, κομ- μένες ἀπὸ ἐφημερίδες καὶ φυγουνίνα— πὺ συχνὰ ἡ δασκάλα, μὰς ἔπιανε σὸ παιχνίδι. Τότε μὰς ἔσκιζε τὴς ζωγρα- φίες καὶ μὰς σήκωνε ὀρθτὲς σὸν τοῖχο.

Τί κακιά, θεέ μου! Μὰ σὸ σπίτι πάν- τα ὑπάρχουν ἐφημερίδες, παλιά φυγου- ρίνα κι' ἕνα ψαλιδάκι.
Κι' οἱ τρέλλες πὺ στὴν ἀρχὴ πε- ριορίζονταν μόνο σὸ σχολεῖο, ἀχι- σαν νὰ γίνονται καὶ σὸ δρόμο! Κι' οἱ «φίλες» ἀντὶ νὰ γυρίσουν σὸ σπίτι ἀπὸ τὸν κεντρικὸ δρόμο, πῆγαιναν ἀ- πὸ τὸν παλιό, ὅπως λέγεται ἕνα δρο- μάκι ὡς τριακόσια μέτρα. Ἐνα στενὸ πὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν μικρὴ πλατεῖα τοῦ χωριού μὲ τὸν μεγάλο πλάτανο, τὴν ἐκκλησιούλα καὶ τὸ καφεενάκι, περνᾷ ἀπὸ μιὰ γειτονιά καὶ βγαίνει πάλι σὸν κεντρικὸ ἡ ἴσιο (ὅπως λέ- γεται) δρόμο. Σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ δρόμο μὰς τραβοῦσε κάποιος κήπος, πὺ ἡ τζανερία του, ἀνέβαινε πάνω ἀπὸ τὸν τοῖχο κι' ἔγερνε φορτωμένη, τώρα τὴν ἀνοίξῃ, τζάνερα. Καὶ νᾶμαστε μετὰ τὸ σκόλασμα, κρεμμιασμένες ἀπὸ τὰ κλαδιά τῆς προσπαθούσαμε νὰ βροῦμε κανένα ὄριμο τζάνερο γιὰ νὰ φάμε.
Στὸ καλὸ, μερικὰ ἔχουν τέτοια ξυ- νίλα! Μὰ εἶναι καὶ κατὶ ἄλλα μέλι.

Μὰ τὸ μέλι δὲ βάστηξε καὶ πολὺ γιὰ- τί ἡ κυρία τοῦ ἀπέναντι σπιτιοῦ, τὸ εἶπε στὴ μαμιά καὶ δοκίμασα καὶ τὴν ξυνίλα τῆς... παντόφλας.
Πιὸ κάτω εἶναι ἄλλο σπίτι καὶ δί- πλα του ἄλλο κηπάκι μὲ μιὰ μουριά. Τὰ ἄσπρα τῆς μουριάς ἔκαναν νὰ ἔχα- στῇ ἡ παντόφλα καὶ γιὰ νὰ κόψῃς ἀπ' αὐτὴν εἶναι τόσο εὐκολο. Δυὸ σκαλο- πάτια σὸν τοῖχο καὶ νᾶμαστε κάτω ἀπ' τὰ κλαδιά τῆς. Οὔτῃ ἡ κακὴ κυ- ρία δὲν μπορούσε νὰ μὰς δῇ γιὰ νὰ τὴ πῇ στὴ μαμιά καὶ ἡ νοικοκυρὰ τοῦ σπιτιοῦ, μιὰ καλὴ γριούλα ἔβγαινε καὶ μὰς ἔλεγε:

—Κόψτε, παιδιά μου, κόψτε νὰ φάτε. Χθὲς περνώντας ἀπὸ κεῖ, θυμῆθηκα τὴς τρέλλες μου. Τὴν τζανερίαν δὲν τὴν

εἶδα. Θὰ ξεράθηκε καὶ τὴν ἔκοψαν. Ἦ μουριά ὅμως εἶναι ἐκεῖ, φορτωμένη ἄσπρα μούρα, ὅπως καὶ τότε. Μονά- χα ἐγὼ δὲν γυρίζω ἀπὸ τὸ σχολεῖο μὲ τὰ ἄλλα παιδιὰ γιὰ νὰνέβουμε σὸν τοῖχο κάτω ἀπὸ τὰ κλαδιά τῆς καὶ ἡ κιλὴ κυρούλα δὲν ὑπάρχει πιά γιὰ νὰ βγῇ νὰ μὰς πῇ:

—Κόψτε, παιδιά μου, κόψτε νὰ φάτε.
Ἦχώ [B]

ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΒΟΣΚΟΙ

Μιὰ φορὰ σ' ἕνα λιβάδι Πανηγύριζαν βοσκοὶ Κι' ἔν' ἄρνι ἀπ' τὸ κοπάδι Τὸ διαλέγουν γιὰ φαί.

Μὰ τυχαίνει καὶ περνάει Ἐνας λύκος κεῖ κοντὰ Καὶ πικρὰ χαμογελάει Μουρμουρίζοντας αὐτὰ:

—Τί κακὸ θὲ νὰ γινόταν, Τί μεγάλο πατιοῦντι Ἄν ἐγὼ ὁ κακομοιρὸς Ἐτρώγα αὐτὸ τ' ἄρνι!

(Κατὰ τὸν Αἰσώπου)

Πρόμαχος τῆς Ἑλευθερίας [B]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Λίνα:

—Πῶ, πῶ, γιὰ ἰδὲς πὼς ἴδρωσε ἡ στάμνα!

Καὶ ὁ Τάκης:

—Ἄμ' θὰ κοουράστηκε, καϊμένη. νὰ κρατᾷ τόσο βαρὺ νερό.

Ἄνθος τοῦ Μαῖου

—Νίκο, μήπως ξέρεις γιὰτί λείπουν δυὸ γλυκά ἀπὸ τὰ ἔξω πὺ εἶχα φυ- λαγμένα σὸ μπουφέ;

—Γιατί, μαμιά μου, μπῆκε κάποιος μέσα καὶ δὲν πρόφτασα νὰ φάω ἄλλα.
Ἀπόστολος Θεοδώρου

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς **Α' Περιόδου** (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 25, τα- χυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. 40 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς **Β' Περιόδου** (1894—1934), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 41 τόμους ὑπάρχουν οἱ 40 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντλη- θῇ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐ- τῶν 1894—1928 τιμῶνται ἕκαστος (ἐκ σελίδων 416) ἀρραφὸς δρχ. 80 καὶ ραμ- μένος δρχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931, 1932, 1933 καὶ 1934 τι- μῶνται ἕκαστος (ἐκ σελίδων 624) ἀρρα- φος δρχ. 110 καὶ ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρχ. 5 ὁ ἀρραφὸς καὶ δρχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρχ. 35 εἰτε ἀρραφὸς εἰτε ραμμένος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθήναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 12 Ἰουνίου 1935

Ἄδελφοι μου, ἡμεῖς οἱ ἑπτά, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἱταλίας, συνεργαζόμενοι μὲ τὴν «Διάπλαιν», διοργανώσε διςεβδομα- διαῖες εἰδικὲς ἐκπομπὲς γιὰ τὰ Ἑλλη- νόπουλα, τόσο τοῦ Ἐσωτερικοῦ ὅσο καὶ τῶν ἑλληνικῶν παροικιῶν τοῦ Ἐ- ξωτερικοῦ ὡς ἑξῆς: **Κάθε Σάββατο, ὥρα (Ἀθηνῶν) 7, 50—8, 15 μ. μ., πρόγραμμα γιὰ μικρότερα παιδιὰ Κά- θε Πέμπτη, ὥρα 9, 10—9, 30 μ. μ., πρόγραμμα γιὰ μεγαλύτερα παιδιὰ. Γίνονται καὶ παντοῖοι παιδικοὶ Διαγω- νισμοί.**

ΤΑ ΝΕΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Καθὼς βλέπετε, σήμερα τελειώνει «Ὁ Ἀετὸς καὶ τὸ Ἀστὸρ»—ἕνα μυθιστόρη- μα πὺ σὰς μάγεψε—καὶ σὸ ἐρχόμενο «Τὰ σκυλιὰ τῆς Δανάης» πὺ ἦταν τό- σον καιρὸ ἡ ἀπόλαυση τῶν μικρῶν. Φυσι- κά, θὰ τὰ διαδεχθῶν ἄλλα. Καὶ τὸ μὲν πρῶτο, ἕνα ἐπίσης ὥρατο γαλλικὸ μυθιστό- ρημα, πλούσια εἰκονογραφημένο, πὺ τὸ μεταφράζει ὁ κ. Κίμων Ἀλκίβης—ὁ τί- τλος του εἶναι «Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ μαντρότοιχου»—τὸ δὲ δεύτερο, «Ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε» ἐν' ἀπὸ τὰ πιὸ χαριτωμένα ἀναγνώσματα ἀπ' ὅσα ἔδω- σε ὡς τώρα στὰ μικρά τῆς ἡ Κυρά-Μάρθα. Ὅσο γιὰ τὴ θαυμασιὰ «Κληρονομία τοῦ Φακίρη», αὐτὴ εξακολουθεῖ καὶ θὰ ἐξα- κολουθῇ ὅλο τὸ χρόνο.

Στὴ γελοιογραφία ἐκείνη, **Μπετόβεν**, («Τὰ θεριά τῆς Δεξαμενῆς») τὸ παιδί βλέ- πει τὴς φῶκας νὰ ξεφυτρώνουν μιὰ-μιὰ καὶ φεβάζει: «γι' αὐτὸ τὸ κατέρας του τὸ παίρ- νει καὶ φεύγουν». Ἀλλὴ ἐξηγήσῃ δὲν βρί- σκω οὐτ' ἐγὼ. Ἄν βρῶσκῃ κανένας φίλος μας, ἂς μὰς τὴν πῇ. Ἐλαβα ὅπ' ὅψι ὅσα γράφεις γιὰ τὴ φωτογραφία καὶ σοῦ ἐνέ- κρινα, καθὼς θὰ εἶδες, τὸ ψευδώνυμο.
Ἐλαβα τὴν ἐπιταγὴ, **Μελιστάλαξη**, κι' εὐχαριστῶ πολύ. Ὅσο γιὰ τὸ γράμμα σου, ἦταν τόσο ἐξέθωρο, πὺ στάθηκεν ἀβύ- νατο νὰ τὸ διαβάσω. Καὶ πόσο λυπηθῆκα ἀπὸ εἰχες νὰ μοῦ γράψῃς καὶ τόσο και- ρό! Μόνο, μὲ πολὺ κόπο, εἶδα πὼς μοῦ ζήτης κάποιο «θέμα» γιὰ νάνα «ἐνδιαφέ- ρον». Ἀλλὰ τί θέμα; γιὰ τί; Ἀδελφὲ τὴν καλωσύνην καὶ μοῦ ξαναγράψῃς.
Ἀμαρυλλῆς, αὐτὸ, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα κι' ἐλπίζω νὰ μὲ θυμᾶσαι τώρα πιὸ συχνά. Ἀλήθεια τὰ τελευταῖα θλιβε- Ͼά γεγονότα θύμισαν σὸν καθένα τοὺς στίχους τοῦ Σολωμοῦ πὺ μοῦ γράφεις:

Ἡ Διγόνεια, πὺ βαστάει
Ἐνα σκῆπτρο ἡ δολερή,
Καθεὸς χαμογελάει
Πάρ' τοι, λέγοντας, καὶ σὺ.

Χαριτωμένος ὁ μικρὸς Μάκης πὺ εἶναι ἑτοιμὸς γιὰ τὸ σχολεῖο. Δυστυχῶς ἡ φω- τογραφία εἶναι θαμπὴ καὶ σὸ κλισὲ δὲν θὰ φαίνονταν πρόσωπο καθόλου.

Φαντάζομαι τὴν χαρὰ σου, **Χωρὶς Φτε- Ͼά**, ὅταν ἦρθε ὁ ἑαυτοῦ σου, πὺ δὲν τὸν εἶχες γνωρίσει ποτέ, καὶ τὴν εὐ- τυχίαν σου ὅσας ἡμέρας ἔμεινε κεῖ. Μὰ καὶ τὴ λύπη σου ὅταν ἔφυγε καὶ, γυρίζοντας ἀπὸ τὸ ξεπροβόδιαμα, εἶδες τὴν κάμαρά του ἀδειανή... Τί νὰ γίνῃ, ἔτσι εἶναι ἡ ζωὴ, τώρα μιὰ χαρὰ, ὑστερα μιὰ λύπη. Καὶ στίς λύπες πρέπει νὰ κάνουμε ὑπομο- νή καὶ νὰ περιμένουμε τὴς χαρὰς. Ἐτσι

τώρα καὶ σὺ, θὰ περιμένῃς πότε νὰ ξα- νάρθῃ ὁ ἑαυτοῦ σου.

Πολὺ σωστά, **Ἦχώ**, αὐτὰ πὺ μοῦ γρά- φεις γιὰ τὸ ξεχώρισμα τῶν κομματιῶν τῆς Σ.Σ.Σ. σὲ Α' σὲ Β' καὶ σὲ Γ'. Ἀπ' τὰ δι- κά σου, ἦταν ἐξαιρετικὰ ὥρατο ἐκείνο πὺ σημείωσα μὲ Α'. Τὸ ἄλλο, πὺ σημείω- σα μὲ Β', δὲν εἶναι ἀσχημὸ βέβαια, ἀλλὰ ἡ κρίσις ἐγίνε κατὰ σύγκρισιν μὲ τὸ πρῶτο. Μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον διάβασα τὸ μεγάλο γράμμα πὺ μοῦ γράφει ὁ Σύλλογος «**Δ- μιῖλλα**», ἐξιστορώντας μοῦ τὴν ἱδρυσή του, τὴ σύστασή του, τοὺς σκοποὺς του καὶ τὴν ὡς τώρα δράση του. Συγχαίρω τὰ καλὰ διαπλαστικά πὺ τὸν ἀποτελοῦν **Ὀλιβιέρο Κρόμβελ**, **Μιχαὴλ Στρογ.** **κώφ**, **Μασκὼτ** κτλ.—κι' εὐχομαι καθε πρόκοπῃ κι' ἐδωκίμησῃ.

Πολὺ πρῆστρο μοῦ φαίνεται, **Καρδιο- κλέφτρα**. Ἐγὼ τὰ φύλλα σοῦ τὰ στέλνω χωριστά, ἕνα καθ' ἑβδομάδα. Πῶς συμ- βαίνει νὰ λαβαίνῃς δυὸ καὶ τριῶν ἐβδομά- των μαζί; Μήπως φταίει τὸ ταχυδρομεῖο; Μήπως ἡ διεύθυνσις δὲν εἶναι καλὴ καὶ πρέπει νὰ τὴν ἀλλάξῃ.—Ναὶ κι' ἐγὼ ἀρ- χίσας ἡ ἔσεται. Ἀλλὰ, ἔξερεις, καλοκαίρι ἐγὼ δὲν ἔχω. Μένω ἐδῶ κι' ἐργάζομαι ὅπως καὶ τὸ χεῖρόν μου.

Χαλκιδικιότητα, εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐσοπάθωμά. Ἀσπάζομαι τὸ νέο μικρὸ μου φίλο **Τάκη Παυλίδη**, χαίρω μάθει- νοντας πὺ εἶναι καλὸ παιδί, καὶ περιμέ- νω νὰ μοῦ γράψῃ κι' ὁ ἴδιος τὴς ἐντυπώ- σεις τοῦ ἀπὸ τὰ φυλλάδια πὺ τοῦ ἔστειλα **Χανουμάκι**, **Γρίφε**, **Βασίλισσα τῆς Χαράς**, **Ἀργεμπελή**, **Γολιάθ**, **Θάλη Βλαστὲ**, **Ἐμμα Μορελάντ**, **Ἀραχνα- σμένη Λύρα**, **Ἀγνή Σουζάννα**, **Μανε- δονικὸν Ἐντελβέρτ** καὶ **Σανθὸ Ἀγγε- λούδι**—φύλαξε τὰ ὥρατα γράμματά σας, γιὰ νὰπαντήσω, τουλάχιστο σ' ὅσα μπο- ρέσω, σὸ ἐρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνα- νένεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρχ. 10.—Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1935 ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α. ἀνήκουν σὲ ἄγροια, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Κουτορνίθι, ἄ. (Π. Δ. . .) Σέρλοκ Χόλμς, ἄ. (.;!); Σκαρβαῖος, ἄ. (ΣΣ). Γαργαντούας, ἄ. (ΚΤ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Νεφέ- λη, κ.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ἡ Ρεσὺλα τῆς Πιννέτας». Ἀπὸ τὰ συνειθισμένα ἀπαισιό- δοξα καὶ πένθιμα. Δὲν λείπει τίποτε τὸ ἐξαι- ρετικόν. ἔχει μόνο κάποια τρυφερότητα.— «Ἡ μοῖρα κάποτε» τοῦ Ἀετιδέως, καὶ «Ὁ ἀπόκληρος» τοῦ Ἰδίου. Τὸ ἕνα πόημα εἶναι τόσο διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ τὰ θέματά τους τόσο λίγο παιδιόστικα, ὡ- στε πολὺ ἀμφιβάλλω ἂν εἶναι πρωτότυπα ἔργα τοῦ μικροῦ μας φίλου. Στὴ Σ. Σ. Σ. δὲν δημιουργοῦμε παρὰ μόνον τῶν ἑλπι- τῶν παιδιῶν τὰ δοκίμια.—Τῆς Πάτρας τ' ἀκρογιάλια» τῆς Γκερινιολογίας. Ὡς ἰδέα πολὺ καλὴ μὰ στὴν ἐκτέλεση ὁ- στερεῖ πολὺ. Γιὰ πρωτόλειο εἶναι πολὺ ἐνθαρρυντικόν.—«Στ' ὄργανόν» τοῦ Σαμῶ- ντινο **Ἀκρογιάλι**. Αὐτὸ κάπως καλύτερο στὴν ἐκτέλεση, μὰ δὲν εἶναι ἀκόρη κα- τάλληλο γιὰ δημοσίευσιν. Ἀς ἀσκηθῇ ἀ- κόμη ἡ μικρὴ μας φίλη καὶ δίχως ἄλλο μιὰ μέρα θὰ ἰδῇ τὸν ὁριστὸν τῆς στὴ Σελίδα.—Ἡ τραγωδία τοῦ Γολγοθᾶ τοῦ **Μικροῦ Ἀθλητῆ**. Γράψιμο ἀδόκιμο, ἐφθασε ἄλ-

λωστε «ξώλαμπρα».—«Σὲ Φίλο» τοῦ Ἀ- μάραντου. Πολὺ δυσκολοχώνευτο γιὰ παι- διὰ. Ἐνας δυὸ στίχοι εἶναι ἀσχημὸ δια- τυπωμένοι.—«Ὁ βασιλεὺς κι' ὁ χωρικός» τοῦ **Χανουμάκι**. Παράγονστο ἀνέκδοτο. Ἦ μετὰφραση πολὺ καλὴ.—Θὰ εξακο- λουθῇ.

Ἡ Διάπλαιν ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Μπουμπουλ** (ἐγίνε ἡ παραγγελία σου) σοῦ ἔστειλα καὶ 8 τετράδια, καθὼς καὶ λυσόχαρτο καίρω πὺ σὲ ξαναδέλω ὑστερ' ἀπὸ τόσον καιρὸ κι' ἐλπίζω νὰ μὴ μὲ παραμελήσῃς καὶ πάλι.) **Ἐρείκη** (κι' ἐγὼ ἀπορῶ, μὰ τὴν ἀλήθεια! ἐσὺ ν' ἀργήσῃς τόσο πολὺ; ἀλλὰ... κάλλιο ἀρ- γὰ παρὰ ποτέ) σοῦ ἔστειλα τὸ βραβεῖο σου κι' ἔλαβα τὴ φωτογραφία σου, πὺ θὰ δημοσιευθῇ γρήγορα μαζί μὲ τὸν συνει- κη- τοῦ σου.) **Ἐμμ. Γ. Μπαῖλαν** (σοῦ ἔστει- λα τὸν Ὀδηγὸ εὐχαριστῶ γιὰ τὴς καλὲς διαβέσεις) τὰ ψευδώνυμα αὐτὰ νὰ μὴ τὰ ξαναγράψῃς καὶ νὰ μοῦ στείλῃς μαζί 10 δρχ. γιὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἐγκρίσεως.) **Θα- λασοπούλι** (ἔστειλα) ναί, νὰ μοῦ γράψῃς πολλὰ τὸ καλοκαίρι, πὺ θὰ ἔχω καλὸ κα- λὸ καλοκαίρι (πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γραμματάκι σου) καὶ τώρα περιμένω νὰ μοῦ γράψῃς κὼς πέρασε σ' αὐτὴ τὴ σχολικὴ ἐκδρομὴ.) **Μιχαὴλ Ζαχαρίου** (ἔ- στειλα δ.τι. ἐξήγησες καὶ περιμένω τὴς ἐν- τυπώσεως) θὰ χαρῶ ἀκόμη ἂν πάρῃς καὶ ψευδώνυμο νὰ μὴς στὴν κίνησιν.) **Ὁρ- φανούλαν** (καλῶς ἦρθες! σὲ περιμένω καὶ σὸ γράφετο μου.) **Ἀργεολούλου** (δὲν ἔξερω πὼς ἔμεινε ἀναπάντητο ἕνα παλιὸ σου γράμμα, ἀπὸ τὸ Μαῖο) σὲ συγχαίρω γιὰ τὸ 10 πὺ πήρες στὰ Μαθηματικά) ἡ **Κ.** ἔχει, ὁ **Ε.** δὲν ἔχει.) **Ἄνθος τοῦ Μαῖου** (καὶ τὸ δικὸ σου γράμμα εἶναι κά- πως παλιὸ) γιὰ τὰ μυθιστορήματα βλέπεις σὸ σημερινὸ φύλλο) γέλασα πολὺ μὲ τὴν ἱστορία τῆς φάβας «μητρικὴ» σου γλῶσ- σα νὰ λὲς τὴν ἑλληνικὴ, ἀπὸ εἰσαι Ἑλ- ληνίδα) στάθηκες ὅμως τρυφερὴ πὺμεγά- λωσες στὴ Ρωσσία καὶ ἔξερεις τόσο καλὰ μιὰ ξένη γλῶσσα, σὰ μητρικὴ σου κι' αὐ- τή, πὺ ἄλλοι, μὲ πολλοὺς κόπους τὸ κα- τερθάνουν.) **Ἀννὰ Λιαντανωάνη** (ἔ- λαβα) ἔκαμες πολὺ καλὰ ἐλπίζω νὰ λά- βῃς μέρος καὶ στὸς διαγωνισμοὺς πὺ θὰ προκηρῶν γιὰ τὸ καλοκαίρι.) **Νικήτριαν** **Ἑλλάδα** (μὲ χαρὰ ἔλαβα τὸ γράμμα σου) ἀλλὰ τί δυσανάγνωστο πὺ εἶναι! ἀρε- Ͼές μέρες καὶ στὸς διαγωνισμοὺς πὺ θὰ προκηρῶν γιὰ τὸ καλοκαίρι.) **Νικήτριαν** **Ἑλλάδα** (μὲ χαρὰ ἔλαβα τὸ γράμμα σου) ἀλλὰ τί δυσανάγνωστο πὺ εἶναι! ἀρε- Ͼές μέρες καὶ στὸς διαγωνισμοὺς πὺ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 274ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων.
Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς
15 Αὐγούστου.

386. Λεξιγραφίος

Φωνάζει πρῶτα τὸ σκυλί,
Σύμφωνο πάει στὴ μέση,
Κατόπι ἀφράτα ὁπωρικά...

Κι' αὐτὸ τὸ κρᾶμα ἀποτελεῖ
Μιά πόλη ποὺ ἔχει θέση.
Σὲ δοξασμένα ἱστορικά.

Δόνα Κλάρα

387. Συλλαβόγραφος

Δυὸ φθόγγους μόνο γράφω
(Ἄπ' τὴ Βυζαντινὴ τὸν πρῶτο,
Ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ τὸν ἄλλο)

Καὶ μυθιστοριογράφω,
Ποὺ εἶχε κάνει πολὺ κρότο,
Σοῦ παρουσιάζω ἀμέσως Γάλλο.

Βασίλισσα τοῦ Πένου

388. Διπλοῦς Μεταγραμματισμός

Ἀπὸ ξένο ἀρχαῖο θεὸ
Δυὸ νησιά στὸ Αἶγαίον θὰ φτιάξω,
Φτάνει δυὸ φορὲς γι' αὐτὸ
Τὸ κεφάλι νὰ τοῦ ἀλλάξω.

Μαγνήτης

389. Αἷνιγμα

Τὸ ἀρσενικό μου, ὅταν φυσᾷ,
Στὴ θάλασσα ἀγναντεύεις,
Κι' ἀλοί σου ἂν τύχῃ στ' ἀνοιχτά
Τότε νὰ ταξιδεύς...

Στὸ θηλυκὸ σὲ δέχονται
Σὰν πᾶς νὰ ἐπισκεφθῇς.
Κρυώνεις; Νὰ τὸ οὐδέτερο.
Ζεστά νὰ τυλιχθῇς.

Ἰδιότροπος

390. Δικτυωτὸν

***** = Ἑβραῖος ἱστορικός

***** = Ῥωμαῖος στρατηγός

***** = Ἀρχαῖος βασιλεὺς

***** = Προτέρμημα
Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ἐρεῖκη

391. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 = Ἀρχαῖος βασιλεὺς
2 4 2 3 6 7 = Υἱὸς τοῦ Πριάμου
3 5 6 7 = Ἰερὸν
4 5 4 6 7 = Κάπως φλύαρος...
5 1 3 6 7 = Ζῶον... τρυφερόν
6 3 6 1 5 = Μέρος τοῦ λόγου
7 5 1 6 7 = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου

Βέδας

392-396. Μαγικὸς Φθόγγος

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος ἐκά-
στης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς μου-
σικοῦ φθόγγου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ
σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ
ἄλλαι τόσαι λέξεις:

μάλλινο, ἀρχή, ἔως, ποῦς, σαρμός.
Ναῖς

397. Διπλὴ Ἀκροστιχίς

Τὰ μὲν ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητουμέ-
νων λέξεων ἀποτελοῦν υἱὸν τοῦ Νῶε,
τὰ δὲ τέταρτα γράμματα πατριάρχη
ἐπίσης τῆς Γραφῆς:

1, Τύραννος τῶν Ἀθηνῶν 2, Πόλις
τοῦ Πόντου 3, Κῆτος 4, Ἡφαίστειον
5, Ἀρχαῖος ἱστορικός.

Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ

398. Ἑλληποσύμφωνον

η - ου - ου - ου - ασε
Γκάλικ

399. Γριφός

Κ Κ Κ
Κ Κ Κ Κ
Κ Κ Κ Κ καλῶ δ' εὐγ'
Κ Κ Κ Κ

Δούλη Δωδεκάνησος

Καὶ αἱ ἄνωτέρω Ἀσκήσεις ἐλήφθησαν ἀπὸ Συλ-
λογὰς τοῦ Πεντάθλου. Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς συνεχι-
ζεται ἡ δημοσίευσis Ἀσκήσεων ἀπὸ Συλλογὰς τοῦ
269ου Διαγωνισμοῦ.

Λ Υ Ξ Ε Ι Σ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 14

172. Ροδανὸς (ρῶ, Δανός). — 173. Μά-
χη-ἄχ! — 174. Πάρος-φάρος. — 175. Ἡ
μνήμη, τὸ μνημα.

176. Α Ρ Ε Α ΔΑΔΙΣ (εἰσόδος,
Κ Α Δ Υ Ε ὁπάλλιος, Παρί-
Κ Α Λ Δ Ο Ν Η σιοι, Ἄλπει, Ρό-
Σ Α Λ Μ Ω Ν Ε Υ Σ δος, δασεῖα. Ἰ-
ρις, Σάρδεις. — 178. Ὁ ἱατρός (Μα-
ρῖα. ΤΡΩΣ...). — 179. ΤΑΩΣ (Μι-
στράς, Ἀναφή, Χρῶμα, δύσις). — 180
— 184. Περίσσι, Παρίσσι, Πέρισι, Πά-
ρις, Πύρις. — 185. Εἰ εἰσὶ βωμοί, εἰσὶ
καὶ θεοί (ι εἰς ιβ, ὅμοι εἰς ι, κθ εοί).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΛΕ'—298]

Α γαπημένη μου **Νυφούλα τ' Οὐρα-
νοῦ**, στὴ γιορτούλα σου μιά μακρινὴ
φίλη σ' εὐχέθηκε δλόφυχα χαρὰ κι' εὐ-
τυχία. (Καθυστερημένη) **Ἀργάμπελη**

[ΛΕ'—299]

Θ λιμμένη **Γοητεία**, λυπήθηκα ποὺ
δὲν ἰδωθήκαμε. Τρέλλες ἐμεῖς; ;
Κάτι λάθος ἔγινε. **Ἀργάμπελη**

[ΛΕ'—300]

Κ αἴτη Κουσίδου. Κυριακὴ Γλυφάδα,
φῆρες καὶ «παρέα». Ἀγριολούλουδο,
τί κατὰσκοποι; Ἀλληλογραφεύμε. Ἀχαρ-
νῶν 222. Τσιρώνην διὰ Ε. **Ναυτάκι**

[ΛΕ'—301]

Ν αυτάκι, χρόνια πολλά. Ζιζάνιο, σὲ
περιμένω. Πηδάλιο, τί κάνεις;
Καίτη Κ.

[ΛΕ'—302]

Κ αθηγητὴς **συναξιούχος** ἀναλαμβάνει
προγυμνάσεις φιλολογικῶν μαθη-
μάτων γυμνασίου. Πληροφορίαι εἰς τὰ
Γραφεῖα τῆς Διαπλάσεως.

[ΛΕ'—303]

Κ υρίαρχε τῆς Γῆς, τί γκάφα! Ὁ **Ριχτ-
χόφεν**, δὲν εἶναι ὁ Διακάνης, ἀλ-
λά... εὐρε με. **Ριχτχόφεν**

[ΛΕ'—304]

Κ υρίαρχε τῆς Γῆς, κρῖμα τ' ὄνομά σου,
δὲν εἶμαι ὁ Ριχτχόφεν, ἀλλὰ
Μυστηριώδης Ντέτεκτιβ

[ΛΕ'—305]

Γ κλόρια, δὲν ἔλαβα τίποτα.
Ὀνειροπλέχτρα

[ΛΕ'—306]

Λ όγω παρεξηγήσεως τοῦ θέματος ὁ
Διαγωνισμός (ΛΕ—196) ἀκυροῦται.
Εὐχαριστοῦμε τοὺς ἐνδιαφερόμενους, ζή-
τώντας τοὺς συγχρόνως συγγνώμην.

Σύλλογος Ἀρακεϊάδων Ψυχικοῦ

[ΛΕ'—307]

Α ν ὅλες αἱ ἀποκαλύψεις σας, «Τρελλο-
παρέα» εἶναι σὰν τοῦ Φράντς Λιστ
θερμὰ συγχαρητήρια. **Ἀρακεϊὰς Νο 9**

[ΛΕ'—308]

Χ αρά τοῦ **Σπιτιοῦ**, γιατί προδίδεις
τὰ ψευδώνυμα τῆς «Ἀμιλλας» στὴν
«Τρελλοπαρέα»; **Αἰώσωπος**

[ΛΕ'—309]

Σ τὴν εὐγενικὰ μας Ρούλα Βαρέλα εὐ-
χομαί ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν γάμων τῆς
βίον ρόδινο καὶ εὐτυχισμένο.

Μάρθα Βέργη

[ΛΕ'—310]

Ζ ουζοῦ, τί γίνεσαι; μὲ θυμᾶσαι; Εἰμαι
ἢ Ἄλλα Β... περυνή σου συμμαθή-
τρια στὸ Κολλέγιο... Τί κάνεις ὁ ἀδελ-
φούλης σου Μπομπονιέ; **Ντάλια**

[ΛΕ'—311]

Κ αἰμένη «Ἀμιλα», καὶ τὴ σκιά σου
φοβᾶσαι ἀκόμα, τί στιγμή τοῦ κα-
τηγορεῖς τὸ μέλος σου χαρὰ τοῦ Σπι-
τιοῦ—Σαράτση, διὲ εἶναι ἡ... Ἀσπλῶ.
Σὲ βεβαιώνουμε ὅμως διὲ... δὲν εἶναι
(Διαπλ. **Βεβαιότατα**). **Τρελλοπαρέα**

[ΛΕ'—312]

Θ λιμμένη **Γοητεία**, γιατί μὲ γέλα-
σες; **Μάρισσα**, τί γίνεσαι;
Καρδιοκλέφτρα

[ΛΕ'—313]

Π ΡΟΣΟΧΗ! Ἀλλαγὴ Διευθύνσεως:
Κον Κ. Μπακογιάννην, Ζωοδόχου
Πηγῆς 41 Ἀθῆνας, διὰ:

Κυρίαρχον τῆς Γῆς

[ΛΕ'—314]

Ε ἰς ὅσους ἐπιστράφησαν τὰ Μ. Μυστι-
κά ποὺ μοῦ ἐστειλαν, παρακαλῶ νὰ
μὲ συγχωρήσουν γιατί ἔγινε κάποιο λάθος
καὶ νὰ τὰ στείλουν στὴν ἄνω νέα Διεύθυνση.

Κυρίαρχος τῆς Γῆς

[ΛΕ'—315]

Α κοῦτε ἐκεῖ, διαπλάσπουλα, νὰ τολ-
μήσῃ ἡ Ἀτρόμητη Ἀεροπόρος νὰ τὰ
βάλῃ μαζί μου!!! (Βεβαίως Διαπλά-
σεως). Δὲν λέγομαι Χριστόπουλος.

Κυρίαρχος τῆς Γῆς

[ΛΕ'—316]

Α νταλλάσω Μ. Μυστικά μὲ ὅλους-ες.
Γράψατε: Μ. Χαροκόπον, Καβαλὸς
13, Ἀθῆνας, διὰ:

Ἰαβέρην

[ΛΕ'—317]

Π αρατείνω διαγωνισμὸ μου Ζωγρα-
φικῆς (ΛΕ—157). **Θριαμβευτικοὶ**
Αὐτοκράτορες περιμένω. **Κορφατιόπου-**
λο, εὐχαρίστως. **Γολιάθ**

[ΛΕ'—318]

Κ υρίαρχε τῆς Γῆς, δέχσοαι τὴ συμμα-
χία μου; Ἀπάντησε ἀμέσως!...

Σέρλοκ Χόλμς

[ΛΕ'—319]

Π ρόεδρος τῆς «Τρελλοπαρέας» εἶναι
ὁ ΣΑΡΠΗΔΩΝ = ΕΞΕΝΟΦΩΝ ΑΡΓΥ-
ΡΗΣ... ΔΕΛΛΩ = ΣΑΡΑΤΣΗ.

ΚΥΡΙΑΡΧΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

[ΛΕ'—320]

Π ροκηρύσσουμε τριδραχμο μνηνιαῖο δια-
γωνισμὸ ἀγράφων καρτῶν. Φαρμα-
κεῖον Ζαφειρίου, Ἡράκλειον—Κρήτης.
Ξανθιά Ἀεροπόρος, Γαρούφαλο

[ΛΕ'—321]

Μ ιχαήλ Στρογκόφ... Μὲ ξεύρε...
Καὶ ἐκ μέρους χαϊρετίσματα.
Ι... Κ...

[ΛΕ'—322]

Γ αλάζιε Ἀγγελε τί ἱπποτισμός!!! νὰ
φοβερίζῃς τὰ κορίτσια!!

Ὀνειροπλέχτρα

[ΛΕ'—323]

Γ αλάζιε Ἀγγελε καὶ Σία, λιγώτερος
βόλτες ἔξω ἀπὸ τὸ γυμνάσιο!

Σίγκφριντ